

ขอบคุณภาพจาก <https://goo.gl/HdROzi>

การศึกษาภาษาศาสตร์แขนงจ้วง-ไต ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน¹

A Linguistics Study of Zhuang - Dai Language Branch in China

เมชฌ สอดส่องกฤช²

Metcha Sodsongkrit

E-mail : metchaweiqing@hotmail.com

¹ งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการส่งเสริมการวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และเงินงบประมาณแผ่นดิน โครงการ
ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2558 เรื่อง รายการคำศัพท์ภาษาตระกูลไท ในประเทศจีนตอนใต้เพื่อการวิจัย
ภาษาศาสตร์ตระกูลไท และ ปีงบประมาณ 2559 การจัดทำฐานข้อมูลภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์เพื่อการวิจัยภาษาตระกูลไท (ไต – ปู้
– จ้วง) ในประเทศจีนตอนใต้

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาภาษาและวรรณคดีตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาภาษาศาสตร์แขนงจ้วง - ไต ในประเทศจีน 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาปู้อี้ ภาษาไต และภาษาจ้วง วิธีวิจัยเป็นการวิจัยเอกสาร โดยมุ่งสังเคราะห์เอกสารภาษาจีนของนักวิชาการจีน แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงชาติพันธุ์วรรณา และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางภาษาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักวิชาการจีนยังคงยึดถือการจัดภาษาปู้อี้ ไต และจ้วงไว้ในตระกูลภาษาจีน - ทิเบต เนื่องจากมีร่องรอยคำศัพท์ที่สามารถสืบสาวไปถึงภาษาจีนโบราณที่เรียกว่า “คำศัพท์ร่วมโบราณ” และยังพบคำศัพท์ที่ไม่ร่วมเผ่าพันธุ์กับภาษาไทย แต่สามารถหาคำศัพท์ร่วมในภาษาจีนได้ คำศัพท์เหล่านี้มีทั้งที่เป็นคำศัพท์ร่วมโบราณและคำยืมเก่า นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์และรูปแบบไวยากรณ์บางอย่างยืมมาจากภาษาจีนด้วย จากการวิเคราะห์ระบบเสียง ระบบคำและระบบไวยากรณ์ เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกันก็พบว่าภาษาทั้งสามมีความสัมพันธ์กันใกล้ชิด โดยที่ภาษาปู้อี้ใกล้ชิดกับภาษาจ้วงมากกว่าภาษาไต

คำสำคัญ: ภาษาไท ภาษาไทในประเทศจีน ปู้อี้ ไต จ้วง

Abstract

The objective of the study is to study the Linguistics of Zhuang - Dai language sub-Branch in China which consists of Buyi, Dai and Zhuang languages. **The methodology** is to synthesize the research document from Chinese scholars, present ethnology information, and analyses linguistics. There are **two main point** found in the research. **According to** the Tai - Chinese ancient words or the vestige that can be reconstruct to Chinese ancient words, Chinese scholars have still divided Buyi Dai and Zhuang languages into Sino-Tibetan. In addition, there are many Tai-Chinese related words, but they are not related to Thai. Moreover, there are many of grammatical words and syntax that are borrowed from Chinese. **According to** the analysis of the relation of phonology, word system and syntax, it is found that three languages are closely relate, but Buyi is more closely to Zhuang than Dai.

Keywords: Tai language, Tai language in China, Buyi, Dai, Zhuang

1.ประเด็นปัญหา

ความเป็นมาของงานวิจัยครั้งนี้สืบเนื่องมาจาก เมื่อปี พ.ศ.2555 ผู้วิจัยได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในสาธารณรัฐประชาชนจีน เรื่อง “สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน” (เมฆม สอดส่องเกษ, 2555) พบว่าในประเทศจีนมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลจีนอย่างเป็นทางการ 56 กลุ่ม ในจำนวนนี้มีชนกลุ่มน้อยอยู่ 9 กลุ่มที่พูดภาษาที่เกี่ยวข้องกับตระกูลไท คือ 1.ชนกลุ่มน้อยเผ่าปู้อี้ 2.ชนกลุ่มน้อยเผ่าไต 3.ชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วง 4.ชนกลุ่มน้อยเผ่าตัง 5.ชนกลุ่มน้อยเผ่ามู่หล่าว 6.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเหมาหนาน (เหิน)³ 7.ชนกลุ่มน้อยเผ่าส่วย 8.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเกอลาว 9.ชนกลุ่มน้อยเผ่าหลี และ 10.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเหยา (ลักกะ)⁴ มีกลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลไทหรือเกี่ยวข้องกับตระกูลไทส่วนหนึ่ง ซึ่งไม่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลจีนให้มีสถานะเป็นชนกลุ่มน้อยเป็นเอกเทศ แต่จัดเข้ารวมกับชนกลุ่มน้อยอื่น ได้แก่ กลุ่มชนที่พูดภาษาลักกะ (จัดเป็นชนกลุ่มน้อยชาวเหยา-ลักกะ) ภาษาเหิน (จัดเป็นชนกลุ่มน้อยชาวเหมาหนาน-หยางหวง) ภาษามากและภาษาอายจาม (จัดเป็นชนกลุ่มน้อยชาวปู้อี้)

ประเด็นปัญหา คือ จากข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับชาติพันธุ์รณนาของทั้งสามชนเผ่าข้างต้นนี้ ในหนังสือเรื่อง “สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน” (เมฆม สอดส่องเกษ, อ้างแล้ว) ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ เทศกาลสำคัญของทุกชนเผ่าอย่างครบถ้วน แต่ข้อมูลทางภาษาและภาษาศาสตร์เป็นข้อมูลสังเขปเกี่ยวกับการจัดแบ่งตระกูลภาษาเท่านั้น ยังไม่มีรายละเอียดสำหรับการศึกษาทางภาษาศาสตร์

จากการสำรวจข้อมูลในประเทศไทยจะเห็นว่าข้อมูลการศึกษาภาษาแขนงจ้วง-ไตในประเทศไทยทั้งสามกลุ่มนี้ยังมีน้อยและไม่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นงานด้านพจนานุกรม เหตุที่เป็นเช่นนี้สาเหตุหลักมาจากผู้วิจัยไม่มีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอในการศึกษา เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้มีบรรพบุรุษและต้นตอภาษาอยู่ในประเทศจีน เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาทั้งสามล้วนเขียนเป็นภาษาจีน ผู้วิจัยชาวไทยที่รู้ภาษาจีนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ การทำงานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยในเชิงชาติพันธุ์รณนา และเน้นงานทาง

³กลุ่มชนที่พูดภาษาเหิน แม้ว่าจะมีภาษาพูดเป็นของตัวเอง แต่เนื่องจากเป็นกลุ่มชนที่มีจำนวนประชากรไม่มาก จึงไม่ได้รับการรับรองให้มีสถานะเป็น “ชนกลุ่มน้อย” จากรัฐบาลจีน แต่ถูกจัดให้เป็นสมาชิกในชนกลุ่มน้อยเผ่าเหมาหนานเผ่าอื่น เรียกชื่อว่า “เหมาหนาน-หยางหวง”

⁴กลุ่มชนที่พูดภาษาลักกะ ถูกจัดให้เป็นสมาชิกในชนกลุ่มน้อยเผ่าเหยา ชนเผ่ารอบข้างเรียกชื่อชนกลุ่มนี้ว่า “ฉาซานเหยา” (茶山瑶 Cháshān Yáo แปลว่า ชาวเหยาหุบเขา)

ภาษาศาสตร์ของชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาตระกูลจีน-ทิเบต สาขาจ้วง-ต้ง แขนงจ้วง-ไต ในประเทศจีน โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผลงานและทรงสนะของนักวิชาการจีน นำเสนอการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์อย่างละเอียดได้แก่ แนวคิดการจัดแบ่งตระกูลภาษา ระบบเสียง การสร้างคำ วงคำศัพท์ ระบบไวยากรณ์ ภาษาถิ่น และรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน ระบบเศรษฐกิจสังคม ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของชนเผ่าทั้งสาม ในสาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย ทางหนึ่งเพื่อบันทึกข้อมูลความรู้นี้เป็นภาษาไทย อีกทางหนึ่ง เพื่อให้ผู้สนใจชาวไทยที่ไม่รู้ภาษาจีนได้ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาษาศาสตร์แขนงจ้วง – ไต ในประเทศจีน 3 ภาษา คือ ภาษาปู้อี้ ภาษาไต และภาษาจ้วง โดยสังเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงชาติพันธุ์วรรณา และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางภาษาศาสตร์ของชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาแขนงจ้วง – ไต ในประเทศจีน โดยมุ่งศึกษาเพื่อนำเสนอผลงานการศึกษาและทรงสนะของนักวิชาการจีน เป็นหลัก

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 ประเด็นการจัดแบ่งตระกูลภาษา

เกี่ยวกับการจัดแบ่งตระกูลภาษาของภาษาไทนี้ นักภาษาศาสตร์มีข้อคิดเห็นแตกต่างกันไปหลายทฤษฎี ความแตกต่างนี้ไม่เพียงเกิดขึ้นในเรื่องของการจัดแบ่งตระกูลภาษา กล่าวคือ บ้างเห็นว่าภาษาไทจัดอยู่ในตระกูลภาษาใหญ่จีน-ทิเบต แต่บ้างเห็นว่าควรจะเป็นภาษาตระกูลไทแยกออกมาต่างหากจากตระกูลภาษาจีน - ทิเบต นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องไปถึงชื่อเรียกภาษาด้วย ดังจะเห็นว่าในงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาตระกูลไทมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ไทย ไท ไต โด ลาว สยาม กัม-ไท กะได ในภาษาจีนก็เช่นเดียวกัน มีตัวอักษรที่เรียกชื่อภาษาไทหรือชาวไทหลายคำ เช่น 泰 (Tài “ไท” เป็นคำเรียกชื่อประเทศไทย) 傣 (Dǎi “ไต” เป็นคำเรียกชื่อชนกลุ่มน้อยเผ่าไตในประเทศจีน) 台 (Tái “ไท” เป็นคำเรียกภาษาไท) 傣 (Xiān “เซียน” เป็นคำเรียกชาวสยาม) 台-卡岱 (Tái-Kǎdài “ไท-ข้าไต้” เป็นอักษรถ่ายถอดเสียงคำว่า ไท-กะได) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้แล้ว เช่น ในหนังสือชื่อ “ภาษาถิ่นตระกูลไทย” (เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์, 2531) ในหนังสือชื่อ “ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาวและขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ (จิตร ภูมิศักดิ์, 2519)” ในหนังสือชื่อ “นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ : ภาษาตระกูลไท” (สุริยา รัตนกุล, 2548)

โดยทั่วไปถือว่าภาษาไตเป็นตระกูลย่อยภาษาหนึ่งในตระกูลภาษาใหญ่จีน-ทิเบต ซึ่งภาษาตระกูลจีน – ทิเบตนี้ เป็นตระกูลภาษาที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย แบ่งออกเป็น 4 สาขาคือ (1) สาขาภาษาจีน (2) สาขาภาษาไทย (3) สาขาแม้วเย้า (4) สาขาทิเบตพม่า (เรื่องเดช ปันเชือนชิตย, 2531) อย่างไรก็ตามนักภาษาศาสตร์หลายท่านเรียกชื่อตระกูลภาษานี้แตกต่างกันไป อย่างเช่น Grierson (1903) เรียกรวมเป็นตระกูลเดียวกันกับภาษาจีนว่า ตระกูลภาษาไทยจีน (Siamese-Chinese family) Benedict (1975) เรียกว่า ออสโตร – ไทย (Astro-Tai) เพราะเห็นว่าเป็นสาขาหนึ่งของตระกูลออสโตรเนเซียน ต่อมามีการตั้งชื่อตระกูลภาษาไทอีกหลายชื่อด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น บ้างเรียกว่า ตระกูลภาษาไทย ตระกูลภาษาไต แยกออกมาเป็นตระกูลภาษาใหญ่ต่างหาก บ้างเรียกว่าตระกูลคำไต (KamTai family) และ ภาษาไดอิก (Daic) โดยรวมภาษากลุ่มตระกูลภาษาไทยที่พูดในถิ่นต่างๆ ใน 8 ประเทศให้เป็นตระกูลเดียวกันหมด (เรื่องเดช ปันเชือนชิตย, 2531) Benedict (1942) ได้ตั้งชื่อตระกูลภาษานี้ใหม่ว่า ตระกูลภาษาไทย - กะได (Tai - Kadai) เพื่อให้ครอบคลุมถึงภาษากลุ่มตระกูลภาษาไทยที่พูดในท้องถิ่นต่างๆ เช่น เกาะไหหลำ อ่าวตังเกี๋ย และภาษากลุ่มตระกูลภาษาไทยที่พูดอยู่ที่ประเทศจีน และเวียดนามทั้งหมด

นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งภาษาตระกูลไท (ผู้เขียนเรียกเพื่อหมายถึงภาษาไททั้งที่พูดอยู่ในประเทศไทยและนอกประเทศไทย) โดยยึดหลักภูมิศาสตร์ นักนิรุกติศาสตร์ของไทยในอดีตที่สำคัญคือพระยาอนุমানราชธนะ (อ้างในเรื่องเดช ปันเชือนชิตย, 2531) ได้แบ่งภาษาตระกูลไทย (เรียกตามเอกสารที่อ้างอิงมา) ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยอาศัยหลักทางภูมิศาสตร์ คือ (1) ไทยกลาง คือภาษาไทยที่พูดอยู่ในประเทศไทย (2) ไทยจีน คือภาษาไทยที่พูดอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีนบริเวณกวางสี กวางเจา กวางตุ้ง เช่น ภาษาไทยลาย ไทยลู่ ไทยย้อย ไทยไห้ ไทยนุง (3) ไทยตะวันตก คือภาษาไทยที่พูดอยู่ในพม่า เช่น ไทยใหญ่ ไทยเจิน ไทยอาหม (4) ไทยตะวันออก คือภาษาไทยที่พูดอยู่ในประเทศเวียดนาม และลาว เช่น ไทยไห้ ผู้ไทย ไทยลาว

การใช้หลักเกณฑ์ทางภาษา เช่น หลักการกระจายคำและเสียง จะเป็นที่ยอมรับในการจัดกลุ่มภาษา นักวิชาการที่สำคัญคือ หลี่ฟางกั๋ว (Li Fanggui, 1959) ใช้เกณฑ์ทางการกระจายคำศัพท์ ลักษณะทางเสียงและพัฒนาการทางเสียงแบ่งกลุ่มภาษาไทยออกเป็นถิ่นต่างๆ 3 กลุ่มด้วยกันคือ (1) กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ เช่น ภาษาไทยสยาม ลาว ลื้อ อาหม (2) กลุ่มกลาง เช่น ภาษาไท่ นุง (Lung-Chow) (3) กลุ่มเหนือ เช่น อุ๋หมิง (Wu-ming), Ch'ien-chiang, His-Lin, Po-ai (ชื่อที่แทนด้วยอักษรโรมันนี้อ้างอิงตามเอกสารเดิม)

ยังมีนักภาษาศาสตร์อีกหลายท่านที่ศึกษาภาษาตระกูลไท และจัดให้ภาษาที่พูดอยู่ในประเทศจีน หรือภาษาที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาจีนเป็นสมาชิกในภาษาตระกูลไท เช่น

John F. Hurtmann (1986) จัดแบ่งภาษาไทยเฉพาะกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ของ Li Fanggui เป็นกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ตอนล่าง ตอนกลางและตอนบน กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ตอนล่างนี้ ครอบคลุมไปถึงตอนใต้สุดของตะวันตกเฉียงใต้ของจีน และยังมีนักภาษาศาสตร์ในยุคต่อจาก Li Fanggui อีกหลายท่าน เช่น Marwin Brown (1965), William J. Gedney (1972), James R. Chamberlain (1972) ก็ได้ดำเนินรอยตาม Li Fanggui โดยในการจัดแบ่งภาษาตระกูลไทล้วนมีความเกี่ยวข้องกับภาษาตระกูลจีน หรือเป็นภาษาไทที่พูดอยู่ในประเทศจีนทั้งสิ้น

เรื่องเดช ปันเพือนชาติย์ (2531) นักวิชาการภาษาตระกูลไทยได้จัดแบ่งภาษาตระกูลไทยออกเป็น “กลุ่มไท” โดยรวมภาษากลุ่มไทสยามและลาวไว้ในกลุ่มเดียวกัน และ “กลุ่มไต” รวมภาษาไตยวน ไตหลวง ไตจีนไว้ด้วยกัน (สุริยา รัตนกุล, 2548 : 86) ให้ความเห็นว่า “นอกจากภาษาที่อยู่ในตระกูลภาษาไทแล้ว ยังมีภาษาอยู่อีกจำนวนหนึ่งที่นักภาษาศาสตร์ไม่จัดเข้าอยู่ในตระกูลไทเพราะลักษณะทางภาษาจัดได้ว่ามีความสัมพันธ์ห่างจากภาษาตระกูลไทออกไป แต่ก็ยังเป็นความห่างที่เห็นได้ว่าจะมีร่องรอยของสายใยความสัมพันธ์เดิมอยู่ ภาษาเหล่านี้สืบเชื้อสายมาจากภาษาที่นักภาษาศาสตร์เชื่อว่าเป็นบรรพบุรุษของภาษาตระกูลไทคือที่เรียกว่าภาษาตระกูลกะได (Kadai Language Family)”

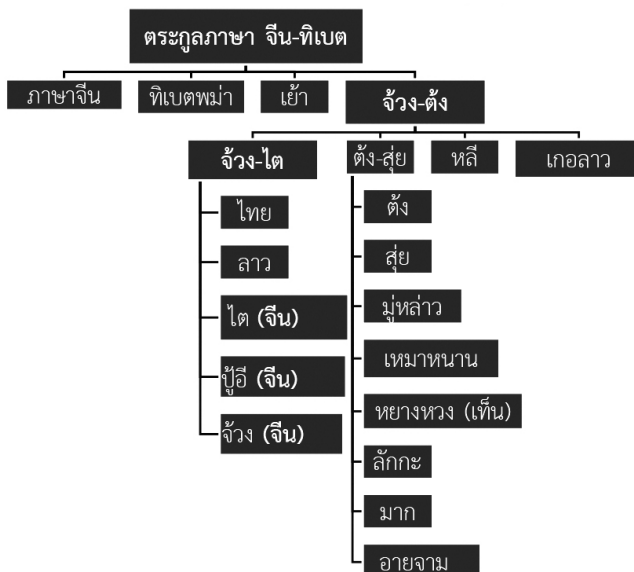
หนังสือชื่อนานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ : ภาษาตระกูลไท (สุริยา รัตนกุล, 2548) บทที่สี่เป็นเรื่องของภาษาตระกูลไท และภาษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาตระกูลไทในประเทศจีน มีข้อความตอนหนึ่งว่า “ภาษาตระกูลไทแท้ๆ ที่อยู่ในประเทศจีนมีภาษาตระกูลไททั้งสามสาขา โดยภาษาไทยฉาน ไทเหนือ และไทลื้อเป็นภาษาตระกูลไทสาขาตะวันตกเฉียงใต้ ภาษาไทไท้และไทnungเป็นภาษาตระกูลไทสาขากลาง และภาษาไทยยอกกับภาษาไทยจ้วงเป็นภาษาตระกูลไทสาขาเหนือ การที่ประเทศจีนมีตัวแทนของภาษาตระกูลไททั้งสามสาขายู่ครบถ้วนบริบูรณ์ดังนี้ ก็เพราะประเทศจีนเป็นถิ่นเดิมของผู้ที่พูดภาษาตระกูลไท นักภาษาศาสตร์เชื่อกันว่าถิ่นเดิมของผู้พูดภาษาตระกูลไทเมื่อหลายพันปีก่อนนั้น อยู่ที่บริเวณตอนใต้ของประเทศจีนบริเวณที่เชื่อมต่อกับประเทศเวียดนาม”

หนังสือพจนานุกรมและบทความของนักวิชาการสองท่าน คือ สมทรง บุรุษพัฒน์ และปราณี กุลละวณิช หลากหลายผลงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยกับภาษาตระกูลจีน-ทิเบต เช่น ภาษาและวัฒนธรรมกัม-ไท (สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ, 2543) พจนานุกรมภาษากัม-จีน-ไทย-อังกฤษ (สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ, 2543) พจนานุกรมปู้ยี้-จีน-ไทย-อังกฤษ (สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ, 2544) พจนานุกรม ฮัไล-จีน-ไทย-อังกฤษ (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2546) พจนานุกรมซุย-จีน-ไทย-อังกฤษ (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2546) Northern Zhuang Chinese English Dictionary (Somsong Burusphat, 2006) การเปรียบเทียบคำลักษณะ

นามในภาษาไทย-กะได (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2549) พจนานุกรมจ้วงใต้ – ไทย (ปราณี กุลละวณิชย์, 2535) ศัพท์ไท 6 ภาษา (ปราณี กุลละวณิชย์, 2537) ผลงานเหล่านี้เป็นหลักฐาน คลังคำศัพท์ที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาตระกูลไทที่สำคัญ นอกจากนี้มีงานวิจัยที่ให้ข้อมูล สถานภาพการศึกษาภาษาตระกูลไทชื่อ การศึกษาภาษาไทยและภาษาไทยเปรียบเทียบ (สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2550)

3.2 การจัดแบ่งตามทฤษฎีของนักวิชาการจีน

ตามทฤษฎีของนักวิชาการจีน ในหนังสือชื่อ “ปริทรรศน์ภาษาดัง-ไถ” (侗台语族概论 Dòng-Tái yǔzú Gàilùn) ของผู้เขียนชื่อ เหลียงหมิ่น และ จางจวินรุ (梁敏 Liáng Mǐn, 张均如 Zhāng Jūnrú, 1996) จัดภาษา “ไท” ไว้ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (汉藏语系 Hànzàng Yǔxì) โดยมีสาขาและ แขนงย่อยคือ สาขาภาษาจ้วง-ต้ง มีแขนงภาษาจ้วง-ไต ต้ง-ส่วย และหลี (รวมทั้งเกอลาด้วย) ในแขนงจ้วง-ไต มีสมาชิกที่มีผู้พูดตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศจีนอยู่สามภาษา ได้แก่ ภาษาไต ภาษาปู้อี้ และภาษาจ้วง ซึ่งทั้งสามภาษานี้มีความใกล้ชิดเป็นระนาบเดียวกันกับภาษาไทย และภาษาลาว สาขาและแขนงย่อยแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้ (แผนภูมินี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการ จัดแบ่งของ Liáng Mǐn, Zhāng Jūnrú และได้ขยายความเพิ่มเติมในส่วน ของ ภาษาแขนงจ้วง – ไต ที่พูดอยู่ในประเทศจีน)

จากข้อมูลการจัดแบ่งตระกูลภาษาของนักวิชาการจีนพบว่า ในประเทศจีนมีชนกลุ่มน้อย ที่พูดภาษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาไททั้งหมด 11 ภาษา ดังข้อมูลต่อไปนี้

แขนง	ชื่อชนกลุ่มน้อย	การจัดตระกูลภาษา	ชื่อภาษาจีน	อักษรย่อ ที่ใช้ ในงาน วิจัยนี้
แขนง จ้วง-ไต	1.ชนกลุ่มน้อยเผ่าปู้อี	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต	ปู้อี	B
	2.ชนกลุ่มน้อยเผ่าไต	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต	ไต	D
	3.ชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วง	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต	จ้วง	Z
แขนง ต้ง-ส่วย	4.ชนกลุ่มน้อยเผ่าต้ง	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาต้ง – ส่วย	ต้ง	K
	5.ชนกลุ่มน้อยเผ่า เหมานานาน	เหมานานานกว้างซี จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาต้ง-ส่วย	เหมานานาน	MN
		เหมานาน – หยางหวง จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาต้ง-ส่วย	หยางหวง หรือ เท็น	T
	6.กลุ่มชนที่พูดภาษา มากและอายจาม (เนื่องจากไม่มีการ ยอมรับให้มีสถานะเป็น ชนกลุ่มน้อยจาก รัฐบาลจีน และมี จำนวนคนพูดน้อยมาก ภาษามากและภาษา อายจามอยู่ในภาวะ ใกล้จะสูญ)	ภาษาอายจามและภาษามาก จัดอยู่ในตระกูล ภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนง ภาษาต้ง-ส่วย เดิมหลี่ฟังกุย(Li Fanggui, 1943) จัดแยกออกเป็นคนละภาษา แต่ผลงานของ นักวิชาการจีนต่อนั้นมา เช่น หยางทงอิน (Yang Tongyin, 1996) จัดภาษาอายจาม เป็นถิ่นย่อยควบคู่กับภาษามาก	ภาษามาก ภาษาจีน เรียกว่า “โม” ภาษาอายจาม ภาษาจีน เรียกว่า จิ้น	MJ
	7.ชนกลุ่มน้อยเผ่า มู่หล่าว	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาต้ง-ส่วย	มู่หล่าว	ML
	8.ชนกลุ่มน้อยเผ่าส่วย	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาต้ง-ส่วย	ส่วย	S
แขนง หลี	9.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเหยา	จัดไว้เป็นภาษากลุ่มต้ง-ไท (กัม-ไท)	ลาเจีย (ลักกะ)	LG
	10.ชนกลุ่มน้อยเผ่าหลี	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขา จ้วง-ต้ง แขนงภาษาหลี	หลี (ฮิไล)	L
แขนง เกอลาว?	11.ชนกลุ่มน้อยเผ่า เกอลาว	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต แต่ยังไม่ระบุ แขนงภาษา เนื่องจากมีส่วนที่คล้ายกับแขนง เหมียว-เหยา และมีส่วนที่คล้ายกับแขนงจ้วง-ต้ง นักวิชาการจีนมีแนวคิดแบ่งเป็นสองกระแส คือ จัดไว้ในสาขาภาษาเหมียว-เหยา อีกกระแสหนึ่ง จัดไว้ในสาขาภาษาจ้วง-ต้ง ในที่นี้จึงจะใช้ เครื่องหมาย ? ไว้ข้างท้ายแขนงเกอลาว	เกอลาว	G

ชื่อภาษาในตารางข้างต้น เป็นภาษาที่เป็นที่รู้จักในวงการภาษาศาสตร์ แต่ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ได้รับการรับรองให้มีสถานภาพเป็นชนกลุ่มน้อย ทั้งยังไม่ได้จัดเข้าไว้ร่วมกับชนกลุ่มน้อยอื่น ภาษาเหล่านี้ไม่มีใครเป็นที่รู้จักในวงการภาษาศาสตร์ไทยนัก สถานการณ์ของภาษาเหล่านี้อยู่ในภาวะใกล้สูญ นักภาษาศาสตร์จึงจัดว่าเป็นภาษาพบใหม่ อีกทั้งบางภาษายังเป็นที่ก้ำกึ่งในการจัดแขนง ได้แก่ ภาษาผู้เปียว (普标语 Pǔbiāo yǔ) ภาษาเบ (临高语 Língāo yǔ) ภาษาละติ (拉基语 Lājī yǔ) ภาษาบูย้ง (布央语 Bùyāng yǔ) ภาษาซุน (村话 Cūn huà) ภาษาอี (羿語 Yì yǔ) ภาษาเอ (/e1/ 五色 Wūsè) และภาษาฉาดัง (茶洞话 Chá dòng huà) ผู้เขียนจะได้ทยอยนำเสนอในโอกาสต่อไป

4. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร มีรายละเอียดวิธีวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนา ศึกษาและนำเสนอข้อมูลเอกสารจากหนังสือเรื่อง “สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน” (เมฆม สอดส่องกฤษ, 2555) ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ เทศกาลสำคัญ เป็นต้น

4.2 ข้อมูลทางภาษาศาสตร์ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ “ปริทรรศน์ภาษา”⁵ เป็นหลัก จำนวนสามเล่มดังนี้

⁵หนังสือ 3 เล่มนี้เป็นหนังสือภาษาจีนในโครงการ “สรณินพนธ์รวมชุดประเด็นชนกลุ่มน้อย 5 ประการ ของคณะกรรมการชนกลุ่มน้อยแห่งชาติ” 《国家民委民族问题五种丛书 Guójiā mínwēi mínzú wéntí wǔzhǒng cóngshū》โครงการย่อยเรื่อง “ขุมทรัพย์ปริทรรศน์ภาษาชนกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน” (中国少数民族语言简志丛书 Zhōngguó shǎoshù mínzú yǔyán jiǎnzhì cóngshū) นับเป็นโครงการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ ค.ศ. 1953 ในส่วนของ “ปริทรรศน์ภาษาของชนกลุ่มน้อย” เริ่มดำเนินการเมื่อ ค.ศ. 1956 โครงการย่อยอื่นๆ ได้แก่ 《中国少数民族Zhōngguó shǎoshù mínzú》“ชนกลุ่มน้อยของจีน” 《中国少数民族简史丛书Zhōngguó shǎoshù mínzú jiǎnshǐ cóngshū》“ปริทรรศน์ประวัติศาสตร์ชนกลุ่มน้อยของจีน” 《中国少数民族自治地方概况丛书Zhōngguó shǎoshù mínzú zìzhì dìfāng gài kuàng cóngshū》“บันทึกเขตปกครองตนเองชนกลุ่มน้อยของจีน” และ 《中国少数民族社会历史调查资料丛刊Zhōngguó shǎoshù mínzú shèhuì lìshǐ diàochá zīliào cóngkān》“บันทึกข้อมูลการสำรวจประวัติศาสตร์ทางสังคมของชนกลุ่มน้อยของจีน” ในขณะที่ยังพื้นที่สำรวจเพื่อจัดทำหนังสือ “ปริทรรศน์ภาษาของชนกลุ่มน้อย” นั้น คณะนักวิจัยก็ได้พบกับกลุ่มชาติพันธุ์อีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลให้มีสถานะเป็นชนกลุ่มน้อย และยังพบอีกว่าภาษาที่กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้พูดเป็นภาษาที่ค้นพบใหม่อีกมากกว่า 30 ภาษา บางภาษามีจำนวนคนพูดน้อยมากไม่ถึงพันคนก็มี บางภาษาอยู่ในภาวะสูญไปแล้วก็มี นับตั้งแต่ยุคปี 80 เป็นต้นมา คณะนักวิจัยจึงได้ดำเนินโครงการวิจัยต่อเนื่องจากโครงการเดิมในชื่อ “สรณินพนธ์รวมชุดภาษาพบใหม่ในประเทศจีน” (中国新发现语言研究丛书Zhōngguó xīn fāxiàn yǔyán yánjiū cóngshū)

1) ภาษาปู้ยี้ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ชื่อ “ปริทรรศน์ภาษาปู้ยี้” 《布依语简志 Bùyī yǔ jiǎn zhì》 ของผู้แต่งชื่อ ยวี่ซู่หยง (喻翠容 Yù Cuìróng, 1980)

2) ภาษาไต ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ชื่อ “ปริทรรศน์ภาษาไต” 《傣语简志 Dǎi yǔ jiǎn zhì》 ของผู้แต่งชื่อ ยวี่ซู่หยง และ หลัวเหมียจิน (喻翠容 Yù Cuìróng, 罗美珍 Luō Měizhēn , 1979)

3) ภาษาจ้วง ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ชื่อ “ปริทรรศน์ภาษาจ้วง” 《壮语简志 Zhuàng yǔ jiǎn zhì》 ผู้เขียนชื่อ เหว่ยชิงเหว่ินและถานกว๋อเซิง (韦庆稳 Wéi Qìngwěn、覃国生 Tán Guóshēng , 1980)

4.3 การสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความวิชาการและหนังสือที่เป็นผลงานการเขียนของนักวิชาการจีน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ตามแนวทางภาษาศาสตร์แล้วเรียบเรียงเนื้อหาเชิงพรรณนาภาษาตามลำดับชั้นทางภาษา Language Hierarchy โดยแบ่งหัวข้อการพรรณนาภาษาเรียงลำดับจาก ภาษาปู้ยี้ ภาษาไต และภาษาจ้วง แต่ละภาษามีหัวข้อที่ต้องพรรณนา⁶ ดังนี้

- 1) การจัดแบ่งตระกูลภาษา
- 2) ระบบเสียง แบ่งเป็น พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
- 3) วงคำศัพท์และระบบไวยากรณ์
- 4) ภาษาถิ่น
- 5) ภาษาเขียน

4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาษา นำข้อมูลในข้อ 4.3 มาเปรียบเทียบกับเพื่อวิเคราะห์หาลักษณะเฉพาะ ลักษณะร่วม และลักษณะเปรียบเทียบของแต่ละภาษาเพื่อนำไปสู่การชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของภาษา โดยกำหนดหัวข้อการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังนี้

- 1) สรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา

⁶รายละเอียดการพรรณนาภาษาสามภาษาได้นำเสนอเป็นบทความวิชาการจำนวนสามเรื่อง ดังนี้ ภาษาปู้ยี้ (เมฆม สอดส่องกุล, 2557) ภาษาไต (เมฆม สอดส่องกุล, 2558A) และภาษาจ้วง (เมฆม สอดส่องกุล, 2558B)

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระดับระบบเสียง แบ่งเป็น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และโครงสร้างพยางค์

3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในระดับของวงคำศัพท์และระบบไวยากรณ์

5. ผลการวิจัย

5.1 สรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา

ตามการจัดแบ่งตระกูลภาษาของนักวิชาการจีน จัดภาษาปู้อี้ ภาษาไตและภาษาจ้วงไว้เป็นสมาชิกในตระกูลภาษา จีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสามมีประวัติความเป็นมาร่วมกัน โดยเฉพาะเอกสารจีนส่วนใหญ่ล้วนเกี่ยวข้องกับชนโบราณที่ชื่อ “ปายเยว” ด้วยเหตุที่แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่กระจัดกระจายมาก ทำให้มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ บางกลุ่มเรียกชื่อพ้องกันก็มีทั้งที่พูดกันคนละภาษา และด้วยเหตุที่ตั้งถิ่นฐานกระจายกันมาก ทำให้แต่ละภาษามีภาษาถิ่นที่แตกต่างกัน นักภาษาศาสตร์จีนใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ เกณฑ์ทางภาษาเป็นข้อกำหนดในการแบ่งเป็นภาษาถิ่นต่างๆ สรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา-ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต				
เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเกณฑ์ทางภาษา	บูอี	ไต	จ้วง	
ชื่อเรียกทางการจีน บูอีเรียกตนเอง	(布依族 Bùyī Zú) อักษรบูอี : Buxqyax, บูอี (布依Bùyī) บู๋ยาอี (布雅Bùyǎyī) บูจ้ง (布仲Bùzhòng) บู๋หฺรา (布饶Bùráo) บู๋มาน (布曼Bùmàn)	ไต (傣族Dǎizú) ไตเล่ หรือ ไตลื้อ (傣仂Dǎilè) ไตเหยา (傣雅Dǎiyǎ) ไต๋น้า หรือ ไตเหือ (傣那 Dǎinà) ไต๋เงิง (傣绷Dǎibēng)	จ้วง (壮族 Zhuàng Zú) อักษรจ้วง : Bouxcuengh ป๋างจ้ง /pu4 tsu:ŋ6/ หรือ /pu4 ɕuŋ6/ (อักษรจีนเขียนว่า 布壮 Bù Zhuàng) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงในพื้นที่ภาคกลางภาคตะวันตกและภาคเหนือ ของมณฑลกว่างซี บู๋ยาอี /pu4 jai4/ (อักษรจีนเขียนว่า 布依Bùyī) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบางส่วนในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลกว่างซี และบริเวณตอนเหนือของเขตปกครองตนเองชวชวจ้วง ชาวแม้วเมืองเหวินซาน มณฑลยูนนาน ซึ่งคำเรียกชื่อนี้เป็นชื่อเดียวกันกับชื่อที่ชาวบูอี เรียกตัวเอง บู๋หนง /pu4 noŋ2/ (อักษรจีนเขียนว่า 布侬 Bùnóng) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบางส่วนในพื้นที่ภาคตะวันตกของมณฑลกว่างซี และบริเวณตอนใต้ของเขตปกครองตนเองชวชวจ้วง ชาวเหมียวเมืองเหวินซาน มณฑลยูนนาน บูต่าย /bu6 dai2/ (ภาษาจีนเรียกว่า “ปู้ไต” อักษรจีนเขียนว่า 布岱Bùdài) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณอำเภอคายหย่วน (开远Kāi yuǎn) อำเภอหม่าลี่ (麻栗Mǎ lì)	

ตารางสรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา-ทิเบต สาขาสากลัว้ง-ต้ง แขนงภาษาลัว้ง-ไต			
เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเกณฑ์ทางภาษา	ปู้ฮี้	ไต	จ้วง
			อำเภอเหวินซาน(文山Wénshān)ของมณฑลยูนนาน มีชาวจ้วงบริเวณบ้านจินหลง (金龙Jīnlóng)อำเภอหลงโจว(龙州Lóngzhōu) มณฑลกว่างซี เรียกตนเองคล้ายกันว่า โพถ่าย / pho6 thai2/ ปู้ตี /pu4 to3/ (อักษรจีนเขียนว่า 布土Bùtǔ) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองโย่วเจียง (右江Yòu jiāng) มณฑลกว่างซี ในขณะที่อีกฝั่งคือชาวจ้วงบริเวณเมืองจั่วเจียง มณฑลกว่างซี เรียกตนเองว่า กันไ้ /kan2 tho3/ คำว่า /kan2/ ในที่นี้แปลว่า “คน” เป๋วหม่าน /pou4 ma:n2/ (อักษรจีนเขียนว่า 布曼Bùmàn) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองเหอฉือ (河池Héchí) มณฑลกว่างซี เป๋วบ้าน /pou4 ba:n3/ (อักษรจีนเขียนว่า 布班Bùbān) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมือง อุ๋หมิง (武鸣Wǔmíng) มณฑลกว่างซี เป๋วหลาว /pou4 lau2/ (อักษรจีนเขียนว่า 布佬Bù lǎo) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองเฟิ่งซาน (凤山 Fèngshān) มณฑลกว่างซี

ตารางสรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา-ตระกูลภาษาล้านนา-ไท-เขิน-ม้ง-เย้า-กะเหรี่ยง-จีน-ทิเบต สาขาภาษาล้านนา-ไท-เขิน-ม้ง-เย้า-กะเหรี่ยง-จีน-ทิเบต			
เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเกณฑ์ทางภาษา	บูยี่	ไต	จ้วง
			นอกจากนี้ยังมีชื่อเรียกที่ชาวจ้วงถิ่นต่างๆ เรียกตัวเองอีกหลายชื่อ เช่น บู้ย๋าง (布样 Bùyàng) บู้เยว่ (布越 Bùyue) บู้น้า (布那 Bùnà) หนงอัน (侬安 Nóng'ān) บู้เพียน (布偏 Bùpiān) ภูหล่า (土佬 Tǔlǎo) เกาหลาน (高栏 Gāolán) บู้หมิ่น (布敏 Bùmǐn) บู้หลง (布陇 Bùlǒng) บู้ตง (布东 Bùdōng) เป็นต้น
ผู้ขึ้นเรียก	Bouyei, Puyi, Buyei, Buyi (เอกสารภาษาอังกฤษ)	Dai, Tai (เอกสารภาษาอังกฤษ)	Zhuang (เอกสารภาษาอังกฤษ)
ชื่อในยุคโบราณ	บันทึกสมัยโบราณของจีนมีคำเรียกชนกลุ่มนี้หลายชื่อ เช่น เหลียว (僚 Liáo) หมาน (蛮 Mán) จ้งเจีย (仲家 Zhòngjiā) หลี่เหลียว (俚僚 Lǐ Liáo) หมานเหลียว (蛮僚 Mán Liáo) อี้เหลียว (夷僚 Yí Liáo) สมัยเว่ยจินหมานเป่ย์ (魏晋南北 Wei Jin Nan Bei) ถึงสมัยถัง รวมชาวบูยี่และชาวจ้วงเป็นกลุ่มเดียวกันเรียกชื่อว่าหลี่เหลียว (俚僚 Lǐ Liáo) หมานเหลียว (蛮僚 Mán Liáo) และอี้เหลียว (夷僚 Yí Liáo) หลังยุद्धราชวงศ์ (五代 Wǔdà) เรียกชาวบูยี่ว่า จ้งเจีย (仲家 Zhòngjiā) ในสมัยราชวงศ์ซ่ง เรียกชาวจ้วงว่า “จ้วง” (仅 Zhuàng)	ในสมัยราชวงศ์ฮั่นและจิ้น เรียกว่า เตียนเยว่ (滇越 Diānyue) ตัน (掸 Dǎn) ซาน (擅 Shàn) เหลียว (僚 Liáo) และจิงเหลียว (僮僚 Tóngliáo) ในสมัยถังและซ่งเรียกว่า จินฉือ (金齿 Jīnchǐ) เฮนฉือ (黑齿 Hei chǐ) หมานหมาน (茫蛮 Mángmán) ปายอี้ (白衣 Bāi yī) ชื่อปายอี้นี้บางตำราเขียนด้วยตัวอักษรต่างๆ กัน ออกเสียงต่างกันเล็กน้อย เช่น ปายอี้ (百夷 Bǎiyí) ปายอี้ (白夷 Bái yí) ไป่อี้ (伯夷 Bóyí) จนถึงสมัยราชวงศ์ซ่งเรียกชนกลุ่มนี้ว่า ปายอี้ (摆夷 Bǎiyí)	สมัยราชวงศ์โจว เรียกว่า เหลียว (僚 Liáo) หลี่ (俚 Lǐ) เหนี่ยวู่ (猺 Niǎohú) ในสมัยราชวงศ์ฮั่นและสมัยราชวงศ์ถัง กลุ่มชนชื่อจ้วง (僮 Zhuàng) ฤ (土 Tǔ) ในสมัยราชวงศ์ซ่ง ก่อนที่ราชวงศ์จินจะเรืองอำนาจเข้าปกครองหล่งหนาน (岭南 Lingnán) มีกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ที่หล่งหนานอยู่ก่อนแล้ว (ปัจจุบันคือมณฑลกว่างตงและกว่างซี) ชนกลุ่มนี้เป็นชนกลุ่มย่อยในกลุ่มชนร้อยเผ่าสองกลุ่ม คือ ซีหว่า (西瓦 Xīwǎ) และลั่วเยว่ (骆越 Luòyue)

ตารางสรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต				
เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเกณฑ์ทางภาษา	ปู่	ไต	จ้วง	
ข้อมูลประวัติศาสตร์และข้อบรรพบุรุษ	เป็นชนร้อยละ ชื่อ ปายเยว่ (百越 Bǎiyuè) ปายผู่ (百濮 Bǎipǔ) เยเหลง (夜郎 Yèláng)	เป็นชนร้อยละ ชื่อ ปายเยว่ (百越 Bǎiyuè) เหลียว (僚 Liáo)	เป็นชนร้อยละ ชื่อ ปายเยว่ (百越 Bǎiyuè) ในสมัยโบราณมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มชนชื่อ ซื่อเอว (西瓯 Xī' Ōu) และลัวเยว่ (骆越 Luòyuè)	
ถิ่นที่อยู่และเขตลี้ภัย	เขตปกครองตนเองเฉียนหนาน (黔南 Qiánnán) เฉียนซีหนาน (黔西南 Qiánnxīnán) เผ่าปู้เอีและเผ่าเหมี่ยว (布依族苗族自治州 Bùyī Zú Míáo Zú zìzhìzhōu) ในเขตเมืองอานซุ่น (安顺 Ānshùn) และเมืองกั๋วหยง (贵阳 Guìyáng)	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	อาศัยอยู่กระจัดกระจาย	
มณฑลยูนนาน	เขตปกครองตนเองเฉียนตงหนาน เผ่าเหมี่ยวและเผ่าต้ง (黔东南苗族侗族自治州 Qiándōngnán Míáo Zú Dòng Zú zìzhìzhōu) อำเภอหงเหิน (铜仁 Tóngrén) ของเมืองจูนอี้ (遵义市 Zūnyì shì) อำเภอปี้เฉียว (毕节 Bìjié) ของเมืองลั่วผานส่าย (六盘水 Liùpánshuǐ) และเมืองฟ่งลี้ผิง (罗平 Luópíng)	เขตปกครองตนเองเผ่าไต ลิบสองปันนา (西双版纳傣族自治州 Xīshuāng bǎnnà Dǎi Zú Wǎ Zú zìzhì qū) เขตปกครองตนเองเผ่าไตเจียงโพ (景颇族自治州 Jǐngpō Zú zìzhìqū) เมืองต๋องหง อำเภอปกครองตนเองเผ่าไตเผ่าว่า (傣族佤族自治县 Dǎi Zú Wǎ Zú zìzhì xiàn) เมืองเกิงหม่า (耿马 Gěngmǎ) อำเภอปกครองตนเองเผ่าไตเผ่าลาหู่ (傣族拉祜族自治县 Dǎi Zú Lāhù Zú zìzhì xiàn)	เขตปกครองตนเองเผ่าจ้วงและเผ่าเหมี่ยวมณฑลยูนนาน	

ตารางสรุปข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาและความสัมพันธ์ของการจัดแบ่งตระกูลภาษา-ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต			
เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเกณฑ์ทางภาษา	บู้อ	ไต	จ้วง
		เมืองเม้งเหลียน (孟连 Mènglián) และมีกระจัดกระจายอยู่ตามเมืองอื่นๆ อีกกว่า 30 เมือง เช่น จินผิง (新平 Xīnpíng) หยวนเจียง (元江 Yuánjiāng) จินผิง (金平 Jīnpíng)	
มณฑลเสฉวน	เมืองหนิงหนาน (宁南 Níngnán) และเมืองฮู่หลี่ (会理 Huìlǐ)	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	อาศัยอยู่กระจัดกระจาย
มณฑลกลว๋างซี	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	เขตปกครองตนเองเผ่าจ้วงมณฑลกลว๋างซี
มณฑลกลว๋างตง	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	อำเภอปกครองตนเองชาวเขาจ้วงเหลียนชาน
มณฑลหุหนาน	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	ไม่มีข้อมูลการตั้งถิ่นฐาน	อาศัยอยู่กระจัดกระจาย
ภาษาถิ่น	ใช้เกณฑ์เรื่องเสียงวรรณยุกต์ และวงคำศัพท์ แบ่งเป็น 3 สำเนียงภาษาถิ่น ได้แก่ 1.ภาษาถิ่นเฉียนหนาน (黔南 Qiánnán กุ้ยโจวใต้) 2.ภาษาถิ่นเฉียนจง (黔中 Qián zhōng กุ้ยโจวกลาง) 3.ภาษาถิ่นเฉียนซี (黔西 Qiánxī กุ้ยโจวตะวันตก) *คำว่า “เฉียน” เป็นชื่อย่อของมณฑลกุ้ยโจว	ใช้เกณฑ์ภูมิศาสตร์ แบ่งเป็น 4 สำเนียงภาษาถิ่น ได้แก่ 1. ภาษาไตถิ่นต๋องหง (德宏 Dáihóng Dǎiyǔ) 2. ภาษาไตถิ่นสิบสองปันนา (西双版纳 傣语 Xīshuāngbǎnnà Dǎiyǔ) 3. ภาษาไตถิ่นหงจิน (红金 傣语 Hóngjīn Dǎiyǔ) 4. ภาษาไตถิ่นจินผิง (金平 傣语 Jīnpíng Dǎiyǔ)	ใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ประกอบกับเกณฑ์ทางภาษาแบ่งภาษาจ้วงออกเป็นสองถิ่น คือ ภาษาจ้วงเหนือกับภาษาจ้วงใต้ แล้วยังในแต่ละภาษาถิ่นมีภาษาถิ่นย่อย ดังนี้ 1.ภาษาจ้วงเหนือ มี 7 ถิ่นย่อย ได้แก่ กุ้ยเป่ย์ (桂北 Guìběi) หลิวเจียง (柳江 Liújiāng) หงส่วยเหอ (红水河 Hóngshuǐ hé) ยงเป่ย์ (邕江 Yòujiāng) กุ้ยเจียน (桂边 Guì biān) จิวเป่ย์ (邱北 Qiūběi)

ทางภูมิศาสตร์แบ่งภาษาจ้วงเป็น จ้วงเหนือ และจ้วงใต้ แล้วใช้เกณฑ์ลักษณะทางภาษาแบ่งกันย่อยได้อีกหลายถิ่น ในขณะที่ชนเผ่าอื่นที่มีจำนวนประชากรรองลงมาสามารถใช้เกณฑ์ทางภาษาแบ่งเป็นภาษาถิ่นได้ แต่ก็ไม่มากเท่าภาษาจ้วง กล่าวคือ ภาษาบูอีมี 3 ถิ่นย่อย ส่วนภาษาไตมี 4 ถิ่นย่อย

5.2 สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระบบเสียง แบ่งเป็น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และโครงสร้างพยางค์ ดังนี้

5.2.1 การเปรียบเทียบระบบเสียง

5.2.1.1 พยัญชนะ ในการอธิบายเสียงพยัญชนะ ขออธิบายประเด็นสำคัญดังนี้

พยัญชนะควบกล้ำในที่นี้คือพยัญชนะที่ภาษาจีนเรียกว่า 唇化声母 Chún huà shēngmǔ ได้แก่พยัญชนะที่มีการกับพยัญชนะเปลี่ยนริมฝีปาก เสียงพยัญชนะเปลี่ยนริมฝีปาก ภาษาจีนเรียกว่า 唇化声母 Chún huà shēngmǔ ได้แก่พยัญชนะที่มีการออกเสียงฐานกรณของพยัญชนะเดิมควบคู่กับริมฝีปาก คล้ายกับพยัญชนะควบกล้ำ กว-คว- ในภาษาไทย เสียงพยัญชนะเปลี่ยนเพดาน^๑ ภาษาจีนเรียกว่า 腭化声母 zǔ huà shēngmǔ ได้แก่พยัญชนะที่มีการออกเสียงฐานกรณของพยัญชนะเดิมควบคู่กับเพดาน เสียงชนิดนี้คล้ายกับการออกเสียงภาษาไทย พย-สย- ข้อมูลเสียงพยัญชนะทั้งสามภาษาเป็นดังนี้

B	D	Z	B	D	Z	B	D	Z	B	D	Z	B	D	Z	B	D	Z
plosive			nasal			fricative			lateral			labialization			palatalization		
p	p		ʔb	b	b	m	m	f	f	f	v	v			pj	mj	
t	t		ʔd	d	d	n	n	s	s	s	z						
						ɳ	ɳ	ɕ		ɕ	j	j		ʋ			
k	k					ŋ	ŋ	x	x		ɣ	ɣw	xw	ŋv			
ʔ	ʔ							tɕ	h			kw	kw	kv	kj		
								ts	ts								

^๑ เสียงพยัญชนะแบบนี้พบในชื่อ “นามาภาษาในเอเชียอาคเนย์: ภาษาตระกูลไท” (สุริยา รัตนกุล, 2548 : 134) เรียกว่า “เสียงรอง” (secondary articulations) เป็นลักษณะของการออกเสียงรองเริ่มกับการออกเสียงหลัก เสียงที่ภาษาจีนเรียกว่าพยัญชนะชุดเปลี่ยนริมฝีปาก คือเสียง labialization เป็นการออกเสียงแบบห่อปากไปพร้อมกัน และเสียงที่ภาษาจีนเรียกว่าพยัญชนะชุดเปลี่ยนเพดาน คือเสียง palatalization เป็นการออกเสียงแบบยกลิ้นส่วนหน้าไปพร้อมกัน เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบแนวคิดทางภาษาศาสตร์ใน ในงานวิจัยนี้จึงจะเรียกชื่อตามแบบที่นักภาษาศาสตร์จีนใช้

จากตารางข้างต้นสรุปได้ดังนี้

- 1) เสียงพยัญชนะที่มีร่วมกันทั้งสามภาษา ได้แก่ /p,b(ʔb),f,v,t,d(ʔd),m,n,ŋ, ɲ,s,l,j,k,ʔ,kw (kv) / เฉพาะเสียง /b/ และ /d/ ภาษาปู้้ออกเสียงแบบมี /ʔ/ นำ
- 2) พยัญชนะที่มีร่วมกันสองภาษา แบ่งได้ดังนี้
 - 2.1) ภาษาปู้้อมีร่วมกับภาษาไต ได้แก่ /ts,x/ ซึ่งเสียง /ts/ นี้เป็นเสียงของคำยืมจากภาษาจีน นั่นก็หมายความว่า ภาษาปู้้อีกกับภาษาไตได้รับอิทธิพลทางเสียงนี้จากภาษาจีน แต่ภาษาจ้วงไม่ได้รับอิทธิพลเสียง /ts/ จากภาษาจีน
 - 2.2) ภาษาไตมีร่วมกับภาษาจ้วงมีเสียงเดียว คือ /h/
 - 2.3) ภาษาปู้้อมีร่วมกับภาษาจ้วง ได้แก่ / ɕ, ɣ,pj,mj,ŋw(ŋv)/
- 3) พยัญชนะที่มีเฉพาะในแต่ละภาษาได้แก่ภาษาปู้้อ / z, ʔv, tɕ, ʔj, kj/ ภาษาไต /ph,th,xw/ ภาษาจ้วง /kj/ กรณีนี้จะเห็นว่าภาษาไตมีพยัญชนะพ่นลม ส่วนภาษาปู้้อและภาษาจ้วงไม่มีพยัญชนะพ่นลม
- 4) พยัญชนะที่ปรากฏเป็นพยัญชนะท้าย(ตัวสะกด) ได้ ได้แก่ /p,t,k,m,n,ŋ,ʔ/ โดยออกเสียงเป็นเสียงกัก ไม่ระเบิด แต่ในการวิเคราะห์ระบบเสียงแบบจีน จะวิเคราะห์ให้พยัญชนะท้ายเป็นส่วนหนึ่งของสระ ซึ่งจะได้อธิบายในส่วนของสระต่อไป

5.2.1.2 สระ ภาษาปู้้อ ภาษาไตและภาษาจ้วงมีสระเดี่ยวสระประสมกับสระ และสระประสมกับพยัญชนะท้าย ในส่วนของสระเดี่ยวมีดังนี้

ภาษา	สระเดี่ยว									
ภาษาปู้	i	e		a			o	u	ʊ	ɿ
ภาษาไต	i	e	ɛ	a	ə	ɔ	o	u	ʊ	
ภาษาจ้วง	i	e		a	(ə)		o	u	ʊ	

จากการเปรียบเทียบอธิบายได้ดังนี้

- 1) สระที่มีร่วมกันทั้งสามภาษา ได้แก่ /i,e,a,o,u, ʊ /
- 2) สระที่มีร่วมกันสองภาษาคือ สระ / ə / เป็นสระของภาษาไตกับภาษาจ้วง (บางถิ่น)
- 3) สระที่มีในภาษาเดียวคือภาษาไต มีสระ / ɛ, ɔ / ส่วนสระ / ɿ / ซึ่งเป็นสระในคำยืมภาษาจีน มีเฉพาะในภาษาปู้้อ

สระประสมภาษาปู้						สระประสมภาษาไต						สระประสมภาษาจ้วง					
a:i	ai	ei*	uai	ui	er*	a:i	ai		ui	oi	wi	oi	ai	ei	oi	ui	wi
			ua*	ue*	wi				ua		wn						
a:u	au	iau	iu	ou*		a:u	au	iu	eu				a:u	au	iu	ou	
	aw						aw							aw			
a:m	am	iam	i:m	uam		a:m	am	im	em	um	om	am	a:m	am	im	om	um
a:n	an	ian	i:n	uan	un	a:n	an	in	en	un	on	an	a:n	an	in	on	un
a:ŋ	aŋ	i:aŋ	i:ŋ	uaŋ	oŋ	a:ŋ	aŋ	i:ŋ	eŋ	uŋ	oŋ	aŋ	a:ŋ	aŋ	i:ŋ	o:ŋ	u:ŋ
a:p	ap	iap	i:p	uap	op	a:p	ap	ip	ep	up	op	ap	a:p	ap	ip	op	up
a:t	at	iat	i:t	uat	ut	a:t	at	it	et	ut	ot	at	a:t	at	it	ot	ut
						a:k	ak	ik	ek	uk	ok	ak	a:k	ak	ik	ok	uk
a:ʔ	aʔ	iaʔ	i:ʔ	uaʔ	oʔ	aʔ	iʔ	eʔ	uʔ	oʔ	wʔ	aʔ					

จากการเปรียบเทียบสระของภาษาทั้งสามจะพบลักษณะร่วมและลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษาอธิบายได้ดังนี้

1) โดยภาพรวมแล้วระบบเสียงสระสอดคล้องกัน คือ มีสระเดี่ยว สระประสม และสระที่มีหางสระ มีการเรียงตัวของความสั้นยาวของเสียงสระ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะเด่นที่พบในภาษาตระกูลไท

- 2) ภาษาปู้มีสระประสมสามเสียงที่ประสมกับเสียงสระด้วยกัน คือ /uai, iau/ แต่ภาษาอื่นไม่มี
- 3) ภาษาปู้มีสระประสมสามเสียงที่สระสองตัวหน้าเป็นสระเดี่ยวสองตัวแล้วประสมกับทางสระ ได้แก่ /uai,uam,uau,uaŋ,uap,uat,uai/ และ /au,iam,iag,iat,ia/ แต่ภาษาอื่นไม่มี
- 4) ลักษณะรวมของทุกภาษาคือ เมื่อสระเดี่ยวประสมกับสระหรือพยัญชนะท้าย(ตัวสะกด) จึงจะมีการเปรียบเทียบต่างของความสั้นยาวของเสียงสระตัวหน้า แต่เมื่อปรากฏเป็นสระเดี่ยว จะไม่มีการเปรียบเทียบต่างความสั้นยาว
- 5) ภาษาใต้และภาษาจ้วงมีทางสระ(ที่เป็นพยัญชนะ)ครบชุด คือ /m,n,ŋ/ และ /p,t,k/ แต่ภาษาปู้ไม่มีทางสระ ไม่ครบ คือ มี /m,n,ŋ/ และ /p,t/ ไม่มีทางสระ /k/

6) ภาษาปู้และภาษาไตมีหางสระ /ŋ/ แต่ภาษาจ้วงไม่มี

7) ภาษาไตเป็นภาษาเดียวที่มีสระกลาง /ə/ และสระหลัง /ɔ/ รวมทั้งสระประสมที่ประกอบด้วยเสียงสระ /ə,ɔ/ ซึ่งเสียงสระทั้งสองนี้ไม่มีในภาษาอื่น

5.2.1.3 วรรณยุกต์

ภาษา	เสียงวรรณยุกต์						
ภาษาปู้	35	33	13	53	31	11	
ภาษาไต	35	33	13	53		11	55
ภาษาจ้วง	35	33	24	42	31		55

จากการเปรียบเทียบจะเห็นว่าภาษาทั้งสามมีเสียงวรรณยุกต์ร่วมกันและต่างกัน อธิบายได้ดังนี้

1) เสียงวรรณยุกต์ที่มีร่วมกัน ได้แก่ /35/และ/33/ ส่วนวรรณยุกต์เสียง /13/ และ/53/ เป็นเสียงวรรณยุกต์ร่วมของภาษาปู้และภาษาไต ส่วนภาษาจ้วงเป็นเสียงที่ใกล้เคียง คือ /24/และ/42/ ตามลำดับ

2) เสียงวรรณยุกต์ที่มีร่วมกันสองภาษา มีดังนี้

2.1)/31/ ภาษาปู้ร่วมกับภาษาจ้วง

2.2)/11/ ภาษาปู้ร่วมกับภาษาไต

2.3)/55/ ภาษาไตร่วมกับภาษาจ้วง

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์แบบจีนจะให้ความสำคัญกับการมีหรือไม่มีเสียงท้ายพยางค์ โดยแบ่งเป็น วรรณยุกต์พยางค์เปิด (คือพยางค์ที่มีท้ายพยางค์เป็นสระ) และวรรณยุกต์พยางค์ปิด (คือพยางค์ที่มีท้ายพยางค์เป็นพยัญชนะ) เนื่องจากเห็นว่าเสียงท้ายพยางค์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงวรรณยุกต์ แต่จากการเปรียบเทียบแล้วก็พบว่าเสียงวรรณยุกต์พยางค์ปิดนี้เป็นเสียงที่ซ้ำกันกับเสียงวรรณยุกต์พยางค์เปิด จึงไม่นำมาวิเคราะห์

5.2.1.4 โครงสร้างพยางค์ (C หมายถึง Consonant ส่วน V หมายถึง Vowel)

ภาษา	โครงสร้างพยางค์				
ภาษาปู้	CV	CVV	CVC	CVVC	CVVV
ภาษาไต	CV	CVV	CVC		
ภาษาจ้วง	CV	CVV	CVC		

จากการเปรียบเทียบจะเห็นว่าภาษาทั้งสามมีโครงสร้างพยางค์ร่วมกันและต่างกัน สามารถอธิบายและสรุปได้ดังต่อไปนี้

- 1) โครงสร้างพยางค์ที่มีร่วมกันคือ /cv,cvv,cvc/
- 2) โครงสร้างพยางค์ที่มีเฉพาะในภาษาปู้ฮี คือ /cvc, cvvv/ เนื่องจากภาษาปู้ฮี เป็นภาษาเดียวที่มีสระประสมสามเสียง ทำให้มีโครงสร้างพยางค์แบบ /cvvv/ ส่วนโครงสร้าง /cvc/ ก็คือพยางค์ที่เกิดจากสระประสมสามเสียงที่มีหางสระ /m,n, ŋ/ และ /p,t/ นั่นเอง
- 3) เสียงเปลี่ยนเป็นริมฝีปากในภาษาปู้ฮีกับภาษาไตเป็นเสียง/-w/ แต่ภาษาจ้วง เป็นเสียง/-v/

ภาษา	พยัญชนะ ต้น	พยัญชนะควบกล้ำ (พยัญชนะเปลี่ยนเสียง)		สระ เดี่ยว	สระสั้นยาว	สระประสม สองเสียง	สระประสม สามเสียง	พยัญชนะ ท้ายเสียง นาสิก	พยัญชนะ ท้ายเสียง กัก	วรรณยุกต์ สระเปิด	วรรณยุกต์ สระปิด	โครงสร้าง พยางค์
		-j	-w									
ปู้ฮื	23	2	2	7	มี	13	2 /uai:au/	/m.n.ŋ/	/p.t.ʔ/	6	4	/+c+v±v±v±c/
ไต	19	-	2	9	มี	15	-	/m.n.ŋ/	/p.t.k.ʔ/	6	4	/+c+v±v±v±c/
จ้วง	18	3	2 (-v)	6	มี	12	-	/m.n.ŋ/	/p.t.k/	6	4	/+c+v±v±v±c/

จากข้อมูลเปรียบเทียบตารางข้างต้น อธิบายได้ดังนี้

1. ภาษาปู้ฮืมีจำนวนเสียงพยัญชนะมากที่สุด
2. ทั้งสามภาษามีพยัญชนะควบกล้ำที่เรียกว่า “พยัญชนะเปลี่ยนเสียง” สองแบบคือ พยัญชนะเปลี่ยนเป็นเพดาน/-j/ กับพยัญชนะเปลี่ยนริมฝีปาก /-w/ โดยที่ทั้งสามภาษามีพยัญชนะเปลี่ยนริมฝีปาก /-w/ จำนวน 2 เสียงเหมือนกัน เพียงแต่ภาษาจ้วงเป็นเสียงก้อง /-v/
3. ทั้งสามภาษามีการเปรียบเทียบต่างของสระสั้น-ยาว แต่จะเกิดขึ้นที่ต่อเมื่อเป็นสระประสม แต่สระเดี่ยวไม่มีการเปรียบเทียบของความสั้นยาว
4. ภาษาปู้ฮืเป็นภาษาเดียวที่มีสระประสมสามเสียง ขณะที่ภาษาอื่นไม่มี
5. ทั้งสามภาษามีพยางค์ท้าย(ที่เป็นพยัญชนะ) สองแบบ คือ พยัญชนะท้ายเสียงนาสิก /m,n,ŋ/ กับ พยัญชนะท้ายเสียงกัก /p,t,k,ʔ/ โดยที่ภาษาไตมีครบทั้ง 7 เสียง ภาษาปู้ฮืและภาษาจ้วงมีอย่างละ 6 เสียง เนื่องจากภาษาปู้ฮืไม่มีพยัญชนะท้าย /k/ ภาษาจ้วงไม่มีพยัญชนะท้าย/ ʔ /

6. ทั้งสามภาษามีจำนวนระดับเสียงวรรณยุกต์เท่ากัน คือ เสียงวรรณยุกต์พยางค์เปิด 6 เสียง และวรรณยุกต์พยางค์ปิด 4 เสียง แต่ระดับการหักเหของเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละภาษาไม่เหมือนกัน

7. โครงสร้างพยางค์ภาษาไตและภาษาจ้วงเหมือนกัน คือ /+c+v±v±c/ แต่ภาษาปู้ฮืมีสระประสมสามเสียง ทำให้โครงสร้างพยางค์ต่างจากภาษาอื่น คือ /+c+v±v±v±c/

5.3 สรุปเรื่องระบบคำและไวยากรณ์

5.3.1 ระบบคำ

5.3.1.1 คำโดด จากข้อมูลเรื่องระบบคำ พบว่า ลักษณะเด่นของภาษาแขวงจ้วง-ไตในประเทศจีนคือเป็นคำโดด ไม่มีการเติมหน่วยคำเติม ไม่มีการแปรรูปคำศัพท์เพื่อให้คำทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ที่ต่างกัน จากข้อมูลพบว่า จำนวนพยางค์ของคำโดดมีแบบคำหนึ่งพยางค์ซึ่งเป็นคำที่มีมากที่สุด คำสองพยางค์มีจำนวนไม่มาก ส่วนคำสามพยางค์พบว่าเป็นคำยืมจากภาษาอื่น ดังนี้

จำนวนพยางค์	ภาษาปู้ฮี้	ภาษาไต	ภาษาจ้วง	ความหมาย
คำหนึ่งพยางค์	di1	di4	dei1	ดี
	ta1	ta6	ta1	ตา
	fei2	fai2	vi2	ไฟ
คำสองพยางค์	li5le4	pi5ne2	lo4le2	ปี
	da:u1di5	da:u1	da:u1dei5	ดาว
	vu78va:u2	pok9	fok8fa:u2	ฟอง
	-	ɔn3 en3	-	จู้จี้
	-	lo5 li5	-	รถบรรทุก
	min4tsu4*	pha2 sa1	min2ɕu2*	ชนเผ่า (*เป็นคำยืมจากภาษาจีน)
	-	sa77 vat7 sa77 di2	-	สวัสดี
คำหลายพยางค์	-	sa4 pa4 ta4	-	จิปาละ
	-	a7 xa7 la8	-	อักขระ

จากตารางข้างต้นอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังนี้

1. คำโดดหนึ่งพยางค์สามารถหาคำศัพท์ร่วมเชื้อสายกันได้ครบทั้งสามภาษา และมีเป็นจำนวนมาก
2. คำสองพยางค์ภาษาปู้ฮี้กับใกล้เคียงกับภาษาจ้วง ในขณะที่ภาษาไตเป็นคำหนึ่งพยางค์ที่มีลักษณะของการตัดพยางค์มาจากคำศัพท์ร่วมเชื้อสายในภาษาปู้ฮี้กับภาษาจ้วง หรือไม่ก็เป็นคำอื่นพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ แต่ไม่ร่วมเชื้อสายกัน
3. คำที่ภาษาไตเป็นคำสองพยางค์ ไม่มีใช้ในภาษาปู้ฮี้กับภาษาจ้วง จึงพบว่ากลุ่มนี้ภาษาปู้ฮี้และภาษาจ้วงยืมคำมาจากภาษาจีน
4. คำหลายพยางค์พบเฉพาะในภาษาไต แต่ก็ไม่ใช่คำไตแท้ แต่ยืมมาจากภาษาอื่น (เช่น บาลี สันสกฤตหรือพม่า) เนื่องจากชาวไตนับถือพุทธศาสนา คำศัพท์เหล่านี้จึงติดมากับบทสวดหรือธรรมะของพุทธศาสนา

5.3.1.2 คำประสม

ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบจีน ระบบไวยากรณ์ภาษาจีนวิเคราะห์คำประสมโดยอาศัยความสัมพันธ์ของคำหน้าและคำหลัง เมื่อประสมกันแล้วเกิดเป็นความหมายใหม่ หรือใกล้เคียงกับความหมายเดิม จากการนำข้อมูลคำศัพท์มาเปรียบเทียบกับพบว่า คำประสมในภาษาปู้ไต่ และจ้วงมีวิธีการประสมคำเหมือนกัน คำที่ใช้เป็นคำเดียวกัน ความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นก็มีความหมายเหมือนกัน แบ่งเป็น 5 แบบ คือ

รูปแบบคำประสม	ภาษาปู้ไต่	ภาษาไต	ภาษาจ้วง
1. แบบรวมคำ คือการนำคำโดดสองคำที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกันมาเรียงต่อกัน แล้วเกิดความหมายใหม่ หรือใกล้เคียงกับความหมายของคำเดิมทั้งสองคำ	kai1 tsu4 ขาย ชื่อ “การค้าขาย”	pi6 loŋ4 พี่ น้อง “ญาติพี่น้อง”	ta1 na3 ตา หน้า “หน้าตา”
2. แบบขยายความ คือการวางคำที่ทำหน้าที่ขยายตามหลังคำ ที่แสดงความหมายหลัก	zam4 ta1 น้ำ ตา “น้ำตา”	nam4 ta1 น้ำ ตา “น้ำตา”	Yam4ta1 น้ำ ตา “น้ำตา”
3. แบบประธานกริยา คือ คำประสมที่คำหน้าทำหน้าที่เป็น ประธาน คำที่ตามมาเป็นภาคแสดงของประธานข้างหน้านั้น	pja3 zai2 ฟ้า ให้ “ฟ้าร้อง”	fa4 hɔŋ4 ฟ้า ร้อง “ฟ้าร้อง”	pja3Yai2 ฟ้า ให้ “ฟ้าร้อง”
4. แบบเสริมความ คือ คำประสมที่คำหน้าเป็นคำที่แสดง ความหมายหลักส่วนคำที่ตามมาทำหน้าที่เสริมความหมาย ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นแต่ไม่ใช้การขยายความ	luŋ1 8sai:1 ลูก ชาย “ลูกชาย”	luk8 tsai:2 ลูก ชาย “ลูกชาย”	luŋk8sai:1 ลูก ชาย “ลูกชาย”
5. แบบกริยา-กรรม คือ คำประสมที่คำหน้าเป็นคำกริยา และคำที่ตามมาเป็นกรรมที่รับการกระทำของกริยาที่ นำมาข้างหน้านั้น	zo4 na3 รู้ หน้า “รู้จัก”	hu4 na3 รู้ หน้า “รู้จัก”	Yo4 na3 รู้ หน้า “รู้จัก”

5.3.1.3 การเติมคำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคำศัพท์พบว่าคำศัพท์ภาษาปู้ไต่ จ้วง นอกจากจะมีคำโดด (แบ่งเป็นคำพยางค์เดียว คำสองพยางค์ คำหลายพยางค์) และ คำประสมแล้ว ยังมีคำสองพยางค์อีกประเภทหนึ่งที่เกิดจากการเติมคำ คำที่นำมาเติมนี บางคำจะแสดงความหมายที่ต่อเนื่องมาเติมหน้าคำอื่น บางคำก็นำคำที่มีความหมายในตัวเอง มาใช้เพื่อบอกลักษณะร่วมบางอย่าง มีสองแบบคือ คำเติมหน้าและคำเติมหลัง ดังนี้

ประเภท	คำ	ภาษาปู้ไต่	ภาษาไต	ภาษาจ้วง	ความหมาย
คำเติมหน้า	lu7 “ลูก”	luw78 i:t7	ma:k9 it7	ma:k7 it7	บอกลักษณะเป็นลูก
	ma:k “หมาก”	“อุงุ่น”	“อุงุ่น”	“อุงุ่น”	เรียกชื่อผลไม้
	po “พ่อ”	po6luŋ2	po6loŋ1	po6luŋ2	บอกเพศชาย
คำเติมหลัง	pu “เพศผู้”	kai5 pu4	kai5 pu4	kai5 ou4	บอกเพศผู้ ใช้กับสัตว์
	“ไก่อผู้”	“ไก่อผู้”	“ไก่อผู้”	“ไก่อผู้”	
	me “แม่”	kai5me6	kai5me6	kai5me6	บอกเพศเมีย ใช้กับสัตว์
		“ไก่อแม่”	“ไก่อแม่”	“ไก่อแม่”	

5.3.1.4 คำเสริมสร้อย

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของภาษาตระกูลไทคือมีการใช้คำเสริมสร้อย ส่วนที่นำมาเติมเป็นคำเสริมสร้อยนี้ไม่มีความหมายในตัวเอง แต่ใช้เติมหลังคำอื่นเพื่อแสดงภาพพจน์ให้ชัดเจน จากการศึกษาข้อมูลพบว่าภาษาปู้ไต และจ้วง มีลักษณะการเติมคำเสริมสร้อย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาษาปู้ไต	ภาษาไต	ภาษาจ้วง
diŋ3 toŋ4 toŋ4 “แดงแปดๆ”	deŋ1 vat8 vat8 “แดงแปดๆ”	ไม่มีข้อมูล
lap7 lum2 lum2 “ด้ามเมื่อม”	ไม่มีข้อมูล	dam1 da:t7 da:t7 “ด้ามเมื่อม”
ɣa:u1 sa:t8 sa:t8 “ขาวจ๊วะ”	ba:ŋ1 jeʔ8 jeʔ8 “บางเฉียบ”	ไม่มีข้อมูล

จากตัวอย่างคำข้างต้น คำว่า / toŋ4 toŋ4/ ในภาษาปู้ไต คำว่า /vat8 vat8/ ในภาษาไต คำว่า /da:t7 da:t7/ ในภาษาจ้วง เป็นคำที่ไม่มีความหมายในตัวเอง เมื่อเติมท้ายคำคุณศัพท์ก็จะแสดงภาพพจน์ให้ชัดเจนมากขึ้น และใช้วิธีการซ้ำคำ

5.3.1.5 คำยืมภาษาจีน

จากอดีตที่ชาวไทยอาศัยปะปนอยู่กับชาวฮั่นและเหตุที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลจีนในฐานะพลเมืองของประเทศจีน ทำให้มีการใช้คำศัพท์ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง จากการวิเคราะห์คำศัพท์ในกลุ่มคำยืมของภาษา ปู้ไต ภาษาไต และภาษาจ้วง พบลักษณะของคำประเภทที่สัมพันธ์กับภาษาจีน อาจจัดว่าเป็นคำยืมได้ดังนี้ (ที่เรียกว่า “อาจ” เนื่องจากมีคำบางกลุ่มที่น่าสงสัยว่าไม่ได้ยืมแต่เป็นคำที่เคยใช้ร่วมกันแต่อดีต)

1) คำศัพท์ร่วมโบราณ ภาษาจีนเรียกว่า 同源词 Tóng yuán cí คือ คำศัพท์ที่พ้องกับภาษาจีน ยุคก่อนประวัติศาสตร์หรือสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงภาษาจีนโบราณ⁹

2) คำยืมเก่า เป็นคำที่พ้องกับคำโดดพยางค์เดียวในภาษาจีน หรือสามารถสืบสาวได้ถึงภาษาจีนยุคกลางประวัติศาสตร์ ลักษณะเช่นนี้พบได้ในภาษาของชนกลุ่มน้อยต่างๆในประเทศจีน และโดยเฉพาะภาษาตระกูลไท เนื่องจากระบบคำของภาษาไทยและภาษาจีนเหมือนกัน ทำให้เกิดการยืมหรือใช้ร่วมกันมาแต่อดีตจำนวนมาก ส่วนมากยืมมาจากภาษาจีนถิ่นที่อาศัยอยู่แวดล้อมใกล้เคียง

⁹ คำยืมภาษาจีนเก่าหรือคำศัพท์ที่ใช้ร่วมกันกับภาษาจีนมาแต่โบราณ แบ่งเป็นสองช่วง คือ ภาษาจีนยุคก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึงช่วงเวลานับตั้งแต่ 1046 – 256 ปีก่อน คริสตกาล และภาษาจีนยุคกลางประวัติศาสตร์ หมายถึงช่วงเวลา ค.ศ. 420 - 927

3) คำยืมใหม่ คือคำศัพท์ภาษาจีนกลาง หรือภาษาจีนสำเนียงท้องถิ่นที่เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับ วิทยาการสมัยใหม่ สิ่งของ เครื่องใช้ เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น

ประเภทคำยืม	ภาษา	ตัวอย่างคำ		
คำศัพท์ร่วมโบราณ	ปู้ฮี้	vi2	ηan2	tcim1
	ไต่	fai2	ηอน2	xam2
	จ้วง	fei2	ηอน2	kim1
	ไทย	ไฟ	เงิน	คำ(ทอง)
	จีน	火 huǒ ¹⁰	银 yín ¹¹	金 jīn ¹²
คำยืมเก่า	ปู้ฮี้	maʔ8	mu2	tsa:η6
	ไต่	mək7	mɔ5	tsa:η6
	จ้วง	mak8	mu6	ca:η6
	ไทย	หมึก	ไม้	ช่าง
	จีน	墨 mò	磨 mó	匠 jiàng
คำยืมใหม่	ปู้ฮี้	kunʔ3tsa:n6ta: η6	ke4min3	kunʔ5ηe4
	ไต่	konʔ5sa:n2-ta:η2	kə4min5	konʔ6ne4
	จ้วง	kunʔ5ca:n3ta:η3	kə2minʔ3	kunʔ6je2
	ไทย	พรรคคอมมิวนิสต์	ปฏิวัติ	อุตสาหกรรม
	จีน	共产党 Gònghǎndǎng	革命 gémìng	工业 gōngyè

จากตารางข้างต้นจะเห็นชัดเจนว่า คำศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาจีนใหม่จะเป็นคำศัพท์ทางราชการ เนื่องจากชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศจีนล้วนอยู่ภายใต้การปกครองดูแลของรัฐบาลจีน เมื่อมีคำศัพท์ใหม่เกิดขึ้น ชนกลุ่มน้อยไม่ได้บัญญัติศัพท์เหล่านั้นขึ้นมาเอง แต่การศึกษาการสื่อสารมวลชนของรัฐบาลจีนเป็นสื่อกลางที่นำคำศัพท์ใหม่นี้เพิ่มเติมให้กับภาษาของชนกลุ่มน้อยทุกกลุ่ม จากการศึกษาที่พบว่า ชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนยืมคำศัพท์ใหม่นี้จากภาษาจีนถิ่นที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง หรือยืมจากภาษาจีนกลางโดยตรงจากสื่อสารมวลชน

5.3.2 ระบบไวยากรณ์ จากการเปรียบเทียบพบลักษณะโครงสร้างประโยคในภาษาปู้ฮี้ ไต่ และจ้วง อธิบายได้สองแบบคือ ลักษณะร่วมและลักษณะเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

¹⁰ภาษาจีนสำเนียงทางตอนใต้ เช่น ถิ่นกว่างโจว ถิ่นเคอเจีย ออกเสียง /h/ เป็น /f/ คำว่า火 huǒ ออกเสียงว่า /fo2/

¹¹เสียงโบราณของคำนี้คือ /nɡrin/

¹²ภาษาจีนสำเนียงทางตอนใต้ เช่น ถิ่นกว่างโจวออกเสียงคำนี้ว่า gam1 ภาษาจีนถิ่นหมิ่นหนานออกเสียงคำนี้ว่า gim1 ฉาวโจว (แต้จิ๋ว) ออกเสียงว่า gim1

* ข้อมูลเสียงภาษาถิ่นดังกล่าวข้างต้นนี้ตรวจสอบข้อมูลเสียงภาษาจีนถิ่นในเว็บไซต์ <http://cn.voicedic.com/>

5.3.2.1 ลักษณะร่วม

(1) โครงสร้างประโยคความเดียว จากการเปรียบเทียบโครงสร้างประโยคพื้นฐานของทั้งสามภาษาพบว่าโครงสร้างอย่างเดียวกัน คือ [S.V.O] ดังตัวอย่างข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	S.	V.	O.	ความหมาย
ภาษาปู้ฮี	ku1	kun1	yau4	ฉันทินข้าว
ภาษาไต	hau2	kin1	xau3	
ภาษาจ้วง	kou1	kun1	hau4	

(2) รูปแบบคำบ่งชี้ รูปแบบและตำแหน่งการวางคำบ่งชี้ในทั้งสามภาษาเหมือนกัน คือ [นาม + คำบ่งชี้] ดังตัวอย่างข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	คำนาม	คำบ่งชี้	ความหมาย
ภาษาปู้ฮี	pi1	ni4	ปีนี้
ภาษาไต	pi1	ni78	ปีนี้
ภาษาจ้วง	pi1	nei4	ปีนี้

(3) การแสดงความเป็นเจ้าของ โครงสร้างของคำแสดงความเป็นเจ้าของในทั้งสามภาษามีรูปแบบเหมือนกัน คือ [นามที่ถูกเป็นเจ้าของ + คำแสดงความเป็นเจ้าของ (สามารถละได้) + ผู้ที่เป็นเจ้าของ] ดังตัวอย่างข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	นามที่ถูก เป็นเจ้าของ	คำแสดง ความเป็นเจ้าของ	ผู้ที่เป็น เจ้าของ	ความหมาย
ภาษาปู้ฮี	za:n2 (เรือน)	-	ku1	บ้านของฉัน
	ni4	ka:i5	ku1	นี่ของฉัน
ภาษาไต	hən2 (เรือน)	-	hau2	บ้านของฉัน
	ni78	xwŋ1	hau2	นี่ของฉัน
ภาษาจ้วง	ya:n2"(เรือน)	-	kou1	บ้านของฉัน
	nei4	tu6	kou1	นี่ของฉัน
	ya:n2"(เรือน)	ti6	kou1	บ้านของฉัน

จากตารางข้างต้นบรรทัดสุดท้ายจะเห็นว่า ภาษาจ้วงนอกจากจะมีวิธีการแสดงความเป็นเจ้าของในภาษาจ้วงเองแล้ว ยังมีการยืมคำแสดงความเป็นเจ้าของมาจากภาษาจีนด้วย คือคำว่า 我的 de ภาษาจ้วงออกเสียงว่า /ti6/ ซึ่งเป็นเสียงภาษาจีนโบราณ แต่โครงสร้างยังคงเป็นแบบภาษาตระกูลไท ไม่ได้ยืมจีน

(4) การขยายความ ภาษาปู้ไ้ ไ้ จ้วงมีรูปแบบการขยายความเหมือนกัน คือ มีทิศทางจากหน้าไปหลัง คือ [คำหลัก+ส่วนขยายความ]

ภาษา	คำที่ถูกขยาย	คำหลัก	ส่วนขยายความ	ความหมาย
ภาษาปู้ไ้	นาม	za:n2 บ้าน	mo5 ใหม่	บ้านใหม่
	กริยา	im5 อิ่ม	la:i1 หลาย	อิ่มมาก
	คุณศัพท์	di1 ดี	la:i1 หลาย	ดีมาก
ภาษาไต	นาม	sa3 เสื้อ	den1 แดง	เสื้อแดง
	กริยา	xa:n4 คร้าน	phau1 เกินไป	เกียจคร้านเหลือเกิน
	คุณศัพท์	kai6 ไกล	phau1 เกินไป	ไกลเกินไป
ภาษาจ้วง	นาม	oi3 อ้อย	va:n1 หวาน	อ้อยหวาน
	กริยา	ya:i2 เขียน	dei1 ดี	เขียนสวย
	คุณศัพท์	va:n1 หวาน	ya:u6 gai4 เหลือเกิน	หวานเหลือเกิน

นอกจากนี้ภาษาปู้ไ้ยังมีรูปแบบและคำที่ยืมมาจากภาษาจีน คือ [ส่วนขยายความ (很hěn “มาก”) + คำหลัก] ขณะที่ภาษาไตสิบสองปันนาก็มีรูปแบบเดียวกันนี้ แต่เป็นคำศัพท์ภาษาไตเองไม่ได้ยืมมาจากภาษาจีนเหมือนอย่างภาษาปู้ไ้ ดังนี้

ภาษา	ส่วนขยายความ	คำหลัก	ความหมาย
ภาษาปู้ไ้	xun6 มาก	di1 ดี	ดีมาก
ภาษาไต	tsat8 มาก	hwn4 ร้อน	ร้อนมาก

(5) การบอกตำแหน่ง รูปแบบการใช้คำบอกตำแหน่งของ ภาษาปู้ไ้ ไ้และจ้วงเหมือนกัน คือ [คำบอกตำแหน่ง + คำนามบอกสถานที่] ดังนี้

ภาษา	คำบอกตำแหน่ง	คำนามบอกสถานที่	ความหมาย
ภาษาปู้ไ้	dau1 ใน	za:n2 เรือน	ในบ้าน
ภาษาไต	nai2 ใน	hon2 เขื่อน	ในบ้าน
ภาษาจ้วง	dau1 ใน	ya:n2"เขื่อน	ในบ้าน

5.3.2.2 ลักษณะเปรียบเทียบ

(1) โครงสร้างประโยคเปรียบเทียบ ภาษาไตกับภาษาจ้วง มีโครงสร้างประโยคเปรียบเทียบเหมือนกัน คือ [A + เรื่องที่เปรียบ + คำแสดงการเปรียบเทียบ(กว่า) + B] ดังข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	A	เรื่องที่เปรียบ	คำแสดงการเปรียบเทียบ"(กว่า)"	B	ความหมาย
ภาษาไต	hau2 เฮา	suŋ1 สูง	lo1 เหนือ	muŋ2 มึง	ฉันสูงกว่าเธอ
ภาษาจ้วง	kou1 กู	sa:ŋ1 สูง	kva5 กว่า	min2 "มึง"	ฉันสูงกว่าเธอ

แต่ภาษาปู้อี้เป็นโครงสร้างที่เหมือนกับภาษาจีน คือ [A + คำแสดงการเปรียบเทียบ (比bi) + B + เรื่องที่เปรียบ] คำแสดงการเปรียบเทียบก็เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีนด้วย ดังข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	A	คำแสดงการเปรียบเทียบ"(กว่า)"	B	เรื่องที่เปรียบ	ความหมาย
ภาษาปู้อี้	ku1 กู	pi6 กว่า	muŋ2 มึง	sa:ŋ1 สูง	ฉันสูงกว่าเธอ

(2) การใช้คำลักษณนาม โครงสร้างคำลักษณนามภาษาปู้อี้กับภาษาจ้วงเหมือนกัน และเป็นรูปแบบเหมือนกับภาษาจีน คือ [จำนวน + ลักษณนาม + นาม] ดังข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	จำนวน	ลักษณนาม	นาม	ความหมาย
ภาษาปู้อี้	tsip8 สิบ	tu5 ตัว	kai3 ไก่	ไก่สิบตัว
ภาษาจ้วง	cip8 สิบ	tu2 ตัว	kai5 ไก่	ไก่สิบตัว

แต่ภาษาไตต่างจากภาษาทั้งสอง คือ [นาม + จำนวน + ลักษณนาม] ซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกันกับภาษาไทย ดังข้อมูลต่อไปนี้

ภาษา	นาม	จำนวน	ลักษณนาม	ความหมาย
ภาษาไต	kai5 ไก่	sip7 สิบ	to1 ตัว	ไก่สิบตัว

จากการเปรียบเทียบระบบคำและระบบไวยากรณ์ของภาษาปู้อี้ ไตและจ้วง พบลักษณะร่วมและลักษณะเปรียบเทียบต่าง แสดงในตารางสรุปต่อไปนี้

ระบบคำและระบบไวยากรณ์		ปู้อี้	ไต	จ้วง
ระบบคำ				
คำโดด	หนึ่งพยางค์	มี	มี	มี
	สองพยางค์	คำพยางค์ต้นคู่หรือสระคู่	คำพยางค์ต้นคู่หรือสระคู่	คำพยางค์ต้นคู่หรือสระคู่
	หลายพยางค์	ไม่มี	ยืมจากภาษาอื่น	ไม่มี

ระบบคำและระบบไวยากรณ์		ปู้ฮื	ไต	จ้วง
ระบบคำ				
คำประสม (A คือคำหลัก" B ทำหน้าที่ขยายหรือเสริมความ)	แบบรวมคำ	A+A	A+A	A+A
	แบบขยายความ	A+B	A+B	A+B
	แบบประธานกริยา	A+B	A+B	A+B
	แบบเสริมความ	A+B	A+B	A+B
	แบบกริยากรรม	A+B	A+B	A+B
การเติมคำ (A คือคำหลัก" B "คำเติม)	เติมหน้า	B+A	B+A	B+A
	เติมท้าย	A+B	A+B	A+B
คำเสริมสร้อย (A คือคำหลัก" B "คือคำเสริมสร้อย)	คำหลัก(A)+คำเสริมสร้อย(B)"	ABB	ABB	ABB
คำยืมจากภาษาจีน	คำศัพท์ร่วมโบราณ	มี	มี	มี
	คำยืมเก่า	มี	มี	มี
	คำยืมใหม่	มี	มี	มี
ระบบไวยากรณ์				
ลักษณะร่วม (A คือคำหลัก" B ทำหน้าที่ขยายหรือเสริมความ)	ประโยคความเดียว	ประธาน+กริยา+กรรม		
	รูปแบบคำบ่งชี้	นาม+คำบ่งชี้		
	การแสดงความเป็นเจ้าของ	นามที่ถูกเป็นเจ้าของ+"คำแสดงความเป็นเจ้าของ"+"เจ้าของ		
	การขยายความ	A+B	A+B	A+B
		B+A	B+A	
	การบอกตำแหน่ง	คำบอกตำแหน่ง"+"คำบอกสถานที่		
ลักษณะเปรียบเทียบ	การเปรียบเทียบ (A ประธาน" B เรื่องที่เปรียบเทียบ C คำแสดงการเปรียบเทียบ D ผู้ที่ถูกเปรียบเทียบ)	ACDB	ABCD	ABCD
	การใช้ลักษณนาม A จำนวน B ลักษณนาม C นาม	ABC	CAB	ABC

6.สรุปความสัมพันธ์ของภาษาแขนงจ้วง-ไต ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

หัวข้อนี้จะนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลชาติพันธุ์วรรณนา การจัดแบ่งตระกูลภาษาระบบเสียง ระบบคำและไวยากรณ์ที่ปรากฏในหัวข้อ 5 ข้างต้นทั้งหมดมาเปรียบเทียบให้เห็นความเชื่อมโยงของกลุ่มชนที่พูดภาษาปู้ฮืไต และจ้วง เพื่อจะได้เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ดังนี้

ข้อบ่งชี้ความสัมพันธ์		B	D	Z	คู่สัมพันธ์
ข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนา					
1.การตั้งถิ่นฐาน	มณฑลกุ้ยโจว	/		/	BZ
	มณฑลยูนนาน	/	/	/	BDZ
	มณฑลเสฉวน	/		/	BZ
	มณฑลกว่างซี			/	Z
	มณฑลกว่างตง			/	Z
	มณฑลหูหนาน			/	Z
2.บรรพบุรุษ	1.เกี่ยวข้องกับชาวปายเยว"	/	/	/	BDZ
	2.เกี่ยวข้องกับชาวผู่"	/			B
	3.เกี่ยวข้องกับชาวเหลียว	/	/	/	BDZ
3.ชื่อเรียกในยุคโบราณ	1.เกี่ยวข้องกับชื่อ"/zhong/"(จง"จ้ง"จ้ง"จ้วง)	/		/	BZ
	2.เกี่ยวข้องกับชื่อ"/man/ (หมาน"หม่าน"มาน)	/	/		BD
	3.เกี่ยวข้องกับชื่อ"/yi/"(อี"อี้)	/	/		BD
	4.เกี่ยวข้องกับชื่อ"/liao,lao/ (เหลียว"หล่าว"ลาว)	/	/	/	BDZ
4.ชื่อเรียกปัจจุบัน	1.มีคำว่า"ผู้"	/		/	BZ
	2.มีคำว่า"จ้ง"	/		/	BZ
	3.มีคำว่า"ไต"		/	/	DZ
การจัดแบ่งตระกูลภาษา					
1.ตระกูล"สาขา"แขนง	ตระกูลจีน-ทิเบต"สาขาจ้วง-ต้ง"แขนงจ้วง-ไต	/	/	/	BDZ
2.ภาษาถิ่น	1.แบ่งตามภูมิศาสตร์		/		D
	2.แบ่งตามลักษณะทางภาษา	/			B
	3.แบ่งตามภูมิศาสตร์และลักษณะทางภาษา			/	Z
ระบบเสียง					
1.พยัญชนะ	1.มีการเปรียบเทียบของพยัญชนะเสียงก้องกับไม่ก้อง	/	/	/	BDZ
	2.มีการเปรียบเทียบของพยัญชนะพ่นลมกับไม่พ่นลม		/		D
	3.มีพยัญชนะเปลี่ยนเป็นเสียงริมฝีปาก"/-w/ (-v/)	/	/	- v	BDZ
	4.มีพยัญชนะเปลี่ยนเป็นเสียงเพดานแข็ง"/-j/	/		/	BZ
	5.มีพยัญชนะนาสิกครบสี่เสียง"/m,n,ŋ,ŋ/"	/	ไม่มี ŋ	/	BZ
	6.พยัญชนะเสียงก้องมีการออกเสียง"/ʔ-/ นำ"	/			B
2.สระ	1.มีการเปรียบเทียบของเสียงสระสั้นยาวเมื่อเป็นสระประสม"	/	เฉพาะสระ" /a/	/	BZ
	2.มีสระประสมสองเสียง	/	/	/	BDZ
	3.มีสระประสมสามเสียง	/			B
	4.มีหางสระนาสิก/m,n,ŋ/	/	/	/	BDZ
	5.มีหางสระ"/p,t/	/	/	/	BDZ
	6.มีหางสระ"/k/		/	/	DZ
	7.มีหางสระ"/ʔ/	/	/		BD
	3.วรรณยุกต์	1.มีวรรณยุกต์พยางค์เปิด	/	/	/
2.มีวรรณยุกต์สระพยางค์ปิด"		/	/	/	BDZ
4.พยางค์	1./+c+v±v±v±c/	/			B
	2./+c+v±v±c/	/	/	/	BDZ

ข้อบ่งชี้ความสัมพันธ์		B	D	Z	คู่สัมพันธ์
ระบบคำ					
1. คำเติม	1. คำเติมหน้า	/	/	/	BDZ
	2. คำเติมหลัง	/	/	/	BDZ
2. คำโดด	1. พยางค์เดียว	/	/	/	BDZ
	2. สองพยางค์	/	/	/	BDZ
	3. คำซ้ำ	/	/	/	BDZ
	4. คำซ้ำสระคู่"หรือ"พยัญชนะคู่	/	/	/	BDZ
	5. คำเสริมสร้อย	/	/	/	BDZ
	6. คำหลายพยางค์		/		D
3. คำประสม	มีวิธีการประสมคำสองพยางค์	/	/	/	BDZ
4. คำยืม	1. คำศัพท์ร่วมโบราณกับภาษาจีน	/	/	/	BDZ
	2. คำยืมภาษาจีนเก่า	/	/	/	BDZ
	3. คำยืมภาษาจีนใหม่	/	/	/	BDZ
	4. คำยืมภาษาอื่นเช่น"พม่า"บาลี"		/		D
ระบบไวยากรณ์					
1. ลักษณะเปรียบเทียบเหมือน	1. ประโยคความเดียว [S+V+O]	/	/	/	BDZ
	2. รูปแบบคั่งบังชี้ [นาม]+"บังชี้"	/	/	/	BDZ
	3. การแสดงความเป็นเจ้าของ [นามที่ถูกเป็นเจ้าของ+"คำแสดงความเป็นเจ้าของ"+"เจ้าของ]	/	/	/	BDZ
	4. การขยายความ [คำหลัก]+"ส่วนขยาย]	/	/	/	BDZ
	5. การขยายความ [ส่วนขยาย]+"คำหลัก]	/	/		BD
	6. การบอกตำแหน่ง [คำบอกตำแหน่ง+"คำบอกสถานที่]	/	/	/	BDZ
2. ลักษณะเปรียบเทียบต่าง	1. การเปรียบเทียบ"ABCD [A ประธาน" B เรื่องที่เปรียบเทียบ C คำแสดงการเปรียบเทียบ D ผู้ที่ถูกเปรียบเทียบ]		/	/	DZ
	2. การเปรียบเทียบ"ACDB	/			B
	3. การใช้คำลักษณนาม "[เลข+ลักษณนาม+นาม]	/		/	BZ
	4. การใช้คำลักษณนาม "[นาม+เลข+ลักษณนาม]		/		D

จากที่ได้ใช้เกณฑ์ต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของภาษาทั้งสามในตารางข้างต้น จะพบว่า มีลักษณะความสัมพันธ์ 5 แบบ คือ 1. ลักษณะเฉพาะที่พบในภาษาใดภาษาหนึ่ง 2. ลักษณะที่ทั้งสามภาษามีความสัมพันธ์กัน 3. ลักษณะที่ภาษาบู๊อิกกับภาษาไตสัมพันธ์กัน 4. ลักษณะที่ภาษาไตกับภาษาจ้วงสัมพันธ์กัน และ 5. ลักษณะที่ภาษาบู๊อิกกับภาษาจ้วงสัมพันธ์กัน สรุปได้ดังนี้

คู่สัมพันธ์	B	D	Z	BD	BZ	DZ	BDZ
ปริมาณความสัมพันธ์	6	5	4	3	9	3	30

จากตารางสรุปจะเห็นได้ว่า ภาษาทั้งสามมีลักษณะที่สัมพันธ์กันมากที่สุด (BDZ=30) เมื่อจับคู่เปรียบเทียบกับภาษาปู้อี้และภาษาจ้วง (BZ=9) สัมพันธ์กันมากกว่า ภาษาปู้อี้และภาษาไต (BD=3) กับ ภาษาไตและภาษาจ้วง (DZ=3) ในขณะที่ทั้งสามภาษา ต่างฝ่ายต่างมีลักษณะเฉพาะของตนเอง (B=6,D=5,Z=4)

7.อภิปราย

แม้ว่าแนวทางการแยกภาษาตระกูลไทออกมาจากภาษาตระกูลจีนทิเบตจะเป็นที่ยอมรับของนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่แล้ว แต่นักภาษาศาสตร์จีนยังคงจัดไว้ในตระกูลจีน-ทิเบตตามแบบฉบับการศึกษาของจีนดั้งเดิมมาตลอด ประการหนึ่งเนื่องจากมีคำศัพท์ที่ใช้ร่วมกันกับภาษาจีนจำนวนหนึ่งที่ฝ่ายจีนเชื่อว่าไม่ใช่คำยืม แต่เป็นคำศัพท์ภาษาจีนยุคก่อนประวัติศาสตร์หรือสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงภาษาจีนโบราณ อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเหตุผลทางการเมือง เนื่องจากชน กลุ่มน้อยที่พูดภาษาตระกูลไทที่มีถิ่นฐานอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีนมีประชากรจำนวนมาก ครอบคลุมพื้นที่ตอนใต้ของจีน นโยบายของรัฐบาลจีนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยก็คือยอมรับให้มีการก่อตั้งเขตปกครองตนเองเพื่อให้ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของประเทศร่วมกันกับชาวฮั่นแต่ยังอยู่ภายใต้ความควบคุมของรัฐบาลกลาง แต่กระนั้นก็ตามความรู้สึกแตกต่างและแปลกแยกของชนกลุ่มน้อยกับชาวฮั่นก็มีความชัดเจนมาก และถ้าหากแยกภาษา “จ้วง-ต้ง” และภาษาที่เกี่ยวข้องอย่าง “กะได” ออกจากตระกูลจีน-ทิเบตไปแล้ว ก็จะทำให้ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ยิ่งทวีความรู้สึกแปลกแยกออกไปจากชาวฮั่นมากขึ้น การที่ยังคงนับว่าผู้ที่พูดภาษาตระกูลไทที่เป็นชนกลุ่มน้อยของจีนเป็นสมาชิกของภาษาตระกูลจีน-ทิเบตนั้นก็เพื่อรวมความเป็นปึกแผ่นของทั้งชาติพันธุ์และภาษาเข้าไว้ด้วยกันนั่นเอง

แต่หากมองในมุมมองของภาษาดังที่ได้อธิบายมาในงานวิจัยนี้ก็พบว่า มีคำศัพท์ที่เรียกว่าคำศัพท์ร่วมโบราณจริง นอกจากนี้ก็ยังพบคำศัพท์ที่ไม่ร่วมเผ่าพันธุ์กับภาษาไทยแต่พ้องกับคำศัพท์ภาษาจีนอีกจำนวนหนึ่งด้วย ซึ่งนักวิชาการจีนได้ยกมาเป็นข้อยืนยันถึงความสัมพันธ์ในตระกูลจีน-ทิเบต

ตามที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและอธิบายความสัมพันธ์ของภาษาแขนงจ้วง-ไตในประเทศจีนนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์และวิเคราะห์ตามวิธีวิจัยที่กำหนดไว้ และได้คำตอบว่า ภาษาปู้อี้ ภาษาไต และภาษาจ้วงมีข้อมูลทางชาติพันธุ์เกี่ยวข้องกัน เมื่อพิจารณาระบบเสียง ระบบคำ และระบบไวยากรณ์ก็มีความสอดคล้องกัน โดยที่ภาษาปู้อี้มีความใกล้ชิดกับภาษาจ้วงมากกว่าภาษาไต

บรรณานุกรม

- จิตร ภูมิศักดิ์. (2519). **ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ปราณี กุละวณิชย์และคณะ. (2537). **ศัพท์ไท 6 ภาษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุละวณิชย์. (2535). **พจนานุกรมจ้วงใต้-ไทย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมฆม สอดส่องกุลข. (2555). **สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน**.
อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- . (2557, กรกฎาคม - ธันวาคม). ภาษาปู้ฮี้ : ภาษาที่ใกล้ชิดกับภาษาไทยในประเทศจีน. **วารสารกระแสวัฒนธรรม**. 15 (28) : 67-76.
- . (2558A, มกราคม - มิถุนายน). ภาษาไต : ภาษาตระกูลไทในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. **วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์**. 37 (1) : 7-20.
- . (2558B, มกราคม - มิถุนายน). ภาษาจ้วง : ภาษาไทในประเทศจีนตามทรรศนะของนักวิชาการจีน. **วารสารกระแสวัฒนธรรม**. 15 (28) : 67-76.
- เรืองเดช ปันเนียนชิตย์. (2531). **ภาษาถิ่นตระกูลไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, สุมิตรา สุวรรันเดชา และอังฉวน. (2543). **พจนานุกรมกัม-จีน-ไทย-อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, โจว กั๋วเหยียน. (2543). **วรรณกรรมของชนชาติกัม-ไท (จ้วง-ต้ง) ในประเทศจีน**. เอี่ยม ทองดี (บรรณาธิการ) ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท (หน้า239-266). กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ. (2544). **พจนานุกรมปู้-จีน-ไทย-อังกฤษ**. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, เวย เอ็ดมันสัน. (2546). **พจนานุกรมสุย-จีน-ไทย-อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, เวน มิงยั้งและเวน ยิง. (2546). **พจนานุกรมฮโล-จีน-ไทย-อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, ฉิน เขียวหาง. (2549). **พจนานุกรมจ้วงเหนือ-จีน-ไทย-อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2550). **การศึกษาภาษาไทยและภาษาไทยเปรียบเทียบ**. เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุริยา รัตนกุล. (2548). นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ : ภาษาตระกูลไท. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- 梁敏、張均如. (1996). 《侗台语族概论》北京：中国社会科学出版社。
(Liáng Mǐn, Zhāng Jūnrú.(1996). “Dòng Tái Yǔzú gàilùn” Běijīng: Zhōngguó Shèhuì Kēxué Chūbǎn shè. เหลียงหมิ่นและจางจวินรุ. (1996). ปริทรรศน์ภาษาดัง-ถาย.ปักกิ่ง: สังคมวิทยาแห่งประเทศไทย.)
- 韦庆稳、覃国生. (1980). 《壮语简志》北京：民族出版社。Wéi Qīngwén, Tán Guóshēng. (1980). “Zhuàng yǔ jiǎn zhì” Běijīng: Mínzú chūbǎn shè. เวยชิงเหวิน ถานกว๋อเซิง. (1980). ปริทรรศน์ภาษาจ้วง.ปักกิ่ง: ชาติพันธุ์.)
- 新浪微博. (2015). 汉语方言发音字典. [website] 搜索日期:2015年5月26日: Xīnlàng wēi bó. (2015). Hànyǔ fāngyán fāyīn zìdiǎn. [Website] sōusuǒ rìqī:2015 Nián 5 yuè 26 rì:网站:<http://cn.voicedic.com/>. (Xinlang Weibo.(2015). พจนานุกรมเสียงภาษาถิ่นจีน. [เว็บไซต์] สืบค้นเมื่อ 26 พฤษภาคม 2558 จาก <http://cn.voicedic.com/>
- 徐杰舜. (1989).中国民族史新编。南宁:广西教育出版社。(Xú Jiéshùn. (1989). Zhōngguó mínzú shǐ xīn biān. Nán níng: Guǎngxī jiàoyù chūbǎn shè. สวีเจียซุ่น. (1989). ประวัติศาสตร์ใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศจีน. นานหนิง: การศึกษากว้างซี)
- 杨通银. (1996)《莫语研究》中央民族大学出版社:北京。Yáng Tōngyín. (1996) “Mò yǔ yánjiū” Zhōngyāng Mínzú dàxué Chūbǎn shè: Běijīng. (หยางทงยิ่น. (1996). การศึกษาวิจัยภาษามาก. ปักกิ่ง : มหาวิทยาลัยชนชาติส่วนกลางแห่งประเทศไทย.)
- 喻翠容、罗美珍. (1979).《傣语简志》北京：民族出版社。(Yù Cuìróng, Luō Měizhēn.(1979). “Dǎi yǔ jiǎn zhì”. Běijīng: Mínzú chūbǎn shè. ยวี่ซุ่ยหรง,หลวเหมย์เจิน. (1979). ปริทรรศน์ภาษาไต. ปักกิ่ง : ชาติพันธุ์.)
- 喻翠容. (1980).《布依语简志》北京：民族出版社。(Yù Cuìróng.(1980). “Bùyī yǔ jiǎn zhì” Běijīng: Mínzú chūbǎn shè. ยวี่ซุ่ยหรง. (1980). ปริทรรศน์ภาษาปู้อี้.ปักกิ่ง : ชาติพันธุ์.)
- 国务院第六次全国人口普查办公室. Guówùyuàn dì liù cì quán guó rén kǒu pǔ chá bàngōngshì เว็บไซต์ สำนักงานสำมะโนประชากรแห่งชาติครั้งที่ 6

สำนักนายกรัฐมนตรีจีน เข้าถึงได้ทาง http://www.stats.gov.cn/zjtj/zdtjgz/zgrkpc/dlcrkpc/dcrkpcyw/201104/t20110428_69407.htm ประกาศ ณ วันที่ 28 เมษายน 2011 สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 สิงหาคม 2559

- Benedict, Paul K. (1942). **Thai, Kadai and Indonesian: A New Alignment in Southeastern Asia**. *American Anthropologist*. 44: 576-601.
- (1975). **Austro-Thai: Language and culture**. New Haven: HRAF Press.
- Brown, J. Marvin. (1965). **From Ancient Thai to Modern Dialects**. In *From Ancient Thai to Modern Dialects, and Other Writings on Historical Thai Linguistics*. Bangkok: White Lotus.
- Chamberlain, James R. (1972). **The Origin of The Southwestern Tai**. In *Bulletin des Amis Du Royaume Laos*. Vientiane. 7-8. 233 – 244.
- Gedney, William J. (1972). "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects" **Studies in Linguistics in honor of George L. Trager**. ed. by M. Estelle Smith, The Hague: Mouton. 423-37.
- Grierson, G.A. (1903). **Linguistics survey of India**, 11 vols. Calcutta, Office of the Superintendent of Government Printing.
- Hartmann, John F. (1986). "Style, Scope, and Rigor in Comparative Tai Research," In Bickner et al, (eds.), 1986.
- Li Fang-kuei. (1943). Notes on the Mak Languages, Academia Sinica, Institute of History and Philology, Monograph Series a, No.20, Shanghai.
- , (1957). "The Jui dialect of Po-ai: phonology", Academia Sinica/Bulletin of the Institute of History and Philology, Taipei, 28(2): 551-6.
- , (1959). "Classification by vocabulary: Tai dialects" *Anthropological Linguistics*, 1(2) :15-21.